

Gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Gradisova olimpiada

Na VIII. zimskih športnih igrah »Gradisa« v Črni na Koroškem skrajna požrtvovalnost in borbenost — Organizatorjem vse priznanje — Veliko tekmovalcev, vendar še premalo — Prihodnje leto na svidenje pri Celjski koči ali pa kje drugje

Zima letos ni tako kruta, da bi govorili o »mrtvi sezoni«, pa smo le-to vseeno prekinili z eno ali dnevno odsotnostjo nekaterih naših članov kolektiva — smučarjev. Potem, ko lani ni bilo naših zimskošportnih iger, so Ravenčani, da ne bi na zimske igre pozabili, letos prevzeli organizacijo v svoje roke in s pomočjo smučarskega kluba Črna na Koroškem zopet oživilo to prelepo tradicijo zimskih tekem na snegu.

Prav je zato, da že v uvodu pohvalimo oba glavna iniciatorja tekem: šefa gradbenega vodstva Ravne na Koroškem ing. Lojzeta Štoka in novega predsednika sindikata podjetja Toneta Zaletela. Čeprav lansko leto teh tekem ni bilo, sta uspela letos pri merodajnih forumih »zvrtati« vse, da ne bi bili zimski športni dnevi za vedno pozabljeni. V svojem in v imenu vseh nastopajočih hvala vama!

Kakor vedno (v Črni smo tekmovali že dvakrat prej) so nas prebivalci tega prelepega koščka naše Koroške tudi letos sprejeli z njim značilno prijaznostjo. Čim več človek potuje, tem več ljudi spozna, pa prav zato vedno in spet prihaja do spoznanja, da v gostoljubnosti Korošcem ni enakih. Kdor se sem malokrat vrata, to še bolj čuti in mu še bolj ostanejo v spominu. Sram

ga je, da tudi sam ni tak, da taki niso vsi Slovenci.

Letos niso bile snežne razmere najugodnejše, pa tudi vreme nam ni bilo najbolj naklonjeno. Zato ne smemo dolžiti njih. Potrudili so se, da je bilo bivanje in vse drugo, kar so nam lahko oni nudili, prijetno in ljubeznivo, kakor vedno tudi prej.

Ceprav so bile tekme šele v petek, so nekateri tekmovalci prispeli že v sredo dopoldne, da opravijo pred tekmo mali ogled terenov, da malo trenirajo, da se »aklimatizirajo«. To vse je pred tekmovalcem potrebno, ker vsaka malenkost lahko vpliva na rezultate in končni uspeh (Ali res tudi to?). Enim enotam ni bilo žal za nekaj dinarjev večjih stroškov, dnevnic več, saj jim je bila več vredna dobra, čim boljša uvrstitev njihove ekipe.

Ravenčani in Mariborčani so prispeli že v sredo dopoldne, vsi drugi pa v četrtek, dan pred tekmo. Kakor je že običajno, sta bili tudi letos najštevilnejši ekipe Raven in Maribora. Škofjeločani in Jeseničani bi verjetno lahko postavili na start številnejšo ekipo, pa tudi »centrala« ima gotovo več smučarjev, ne pa, da njihovo čast rešujeta vedno le veteran Osvin in Nejc. To njima štejemo v dobro, grajamo pa vse tiste, ki tudi znajo smučati, pa so ostali doma.

Čudno je, da gradbeno vodstvo Ljubljana in Zalog ne premoreta niti enega takega, ki bi znal stati na smučeh. Če bi Koper še nekako opravičili, pa nikakor ne moremo Celja. Ti so sicer prijavi dva člana, toda ostalo je le pri simbolični prijavi, saj se na startu še ta nista pojavila. Kljub vsemu pa je letošnja udeležba rekordna, saj je skupno nastopilo 37 tekmovalcev, več jih ni bilo na naših »domačih« tekmah verjetno še nikoli.

V četrtek, dan pred tekmovalcem, so eni že trenirali, pa tudi vsi drugi so prispeli toliko prej, da so si dodobra ogledali terene. Na večer so imeli organizatorji še zadnji sestanek, da bi ne bilo na tekmi sami in kasneje kakšnih nepredvidenih zapletljajev. Na koncu sestanka pa so povabili še vodje ekip, da so prijavi svoje tekmovalce za posamezne panoge in opravili žrebanje. Ko so nato posamezniki zvedeli za svoje startne številke, so se na žalost gostincev kaj kmalu »pobrali« spat. Ostala je le manjša tarok ekipa in ekipa remija iz Maribora, toda tudi ti niso ostali dolgo.

V petek, na sam dan tekem, nas je presenetilo izredno slabo vreme. Meglen dan z dežjem pa ni mogel

Nadaljevanje na 2. str.

BREZ KONTROLE NI KVALITETE

Na vprašanja uredništva odgovarja tokrat šef gradbenega vodstva Ravne na Koroškem ing. Lojze Štok

Vprašanje: Letos je poteklo 20 let, odkar so naši delavci na področju Raven na Koroškem zasadili prve lopate. Ali nam lahko v kratkih besedah opišete, kaj vse je Gradis zdaj storil v teh 20 letih?

Odgovor: Kakor vsa naša domovina, tako kažejo tudi Ravne danes povsem drug videz. Življenje se danes ne odvija več v bivšem trgu ampak v novem zgrajenem naselju »Četevje«. Več kot 800 novih stanovanj z vsemi dodatnimi objekti, ki so potrebni za tako naselje, je zrčalo tega časa. Sedež občinskega ljudskega odbora, gimnazija, restavracija — kavarna, trgovski lokali in mnogo drugega je plod našega večletnega dela. Potrebo po teh stanovanjskih prostorih je bila diktirala razširitev železarne. Na tem delovišču smo imeli koncentrirano večino naše delovne sile. Od stare železarne grofa Thurna ni ostalo nič več. Železarna je danes popolnoma nova tovarna, katere zadnjo fazo zaključujemo letos. Naše udejstvovanje pa ni bilo omejeno samo na Ravne. Rudnik svinca in topilnica Mežica,

šole, ceste in mnogo drugega so bila dela naše enote.

Vprašanje: Kakšne so perspektive glede nadaljnjih del in sploh kakšna gradbena dela so predvidena letos v Mežiški dolini?

Odgovor: Dela v Železarni Ravne, tako imenovana druga etapa je napredovala, saj bo v glavnem letos končana in si ni mogoče zamisliti, da bi delo na tem delovišču zmanjšali ali ustavili, ker je vsa oprema že dobavljena. Najzahtevnejša tehnična dela so bila v železarni, saj je že dva metra globoko talna voda. O perspektivah pa kdaj drugič.

Vprašanje: Splošno zmanjšanje investicijske dejavnosti in huda konkurenca gradbenih podjetij na domačem kot tujem tržišču vpliva na organizacijo, dohodek in uspeh podjetja. Ali mislite, da se bo v letu 1968 stanje izboljšalo ali poslabšalo? In kaj predlagate za izboljšanje razmer na tržišču?

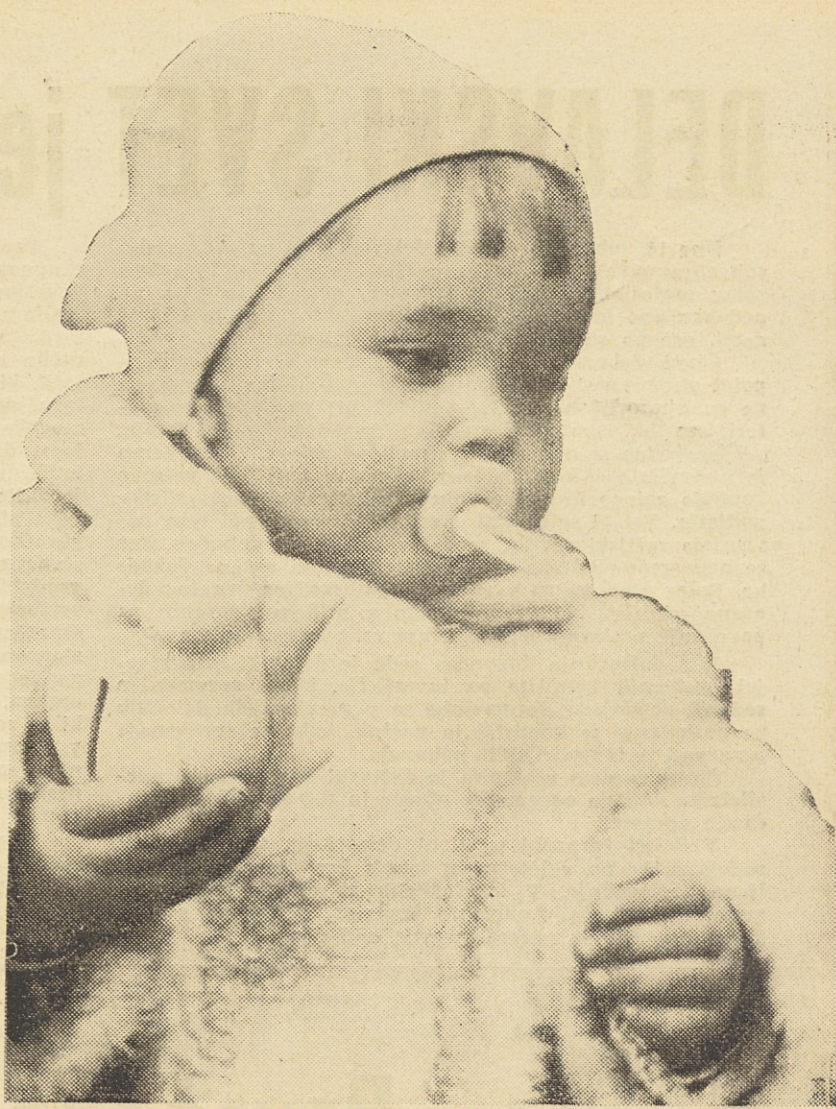
Odgovor: Zmanjšanje gradbenih del in huda konkurenca je prešla že vse meje resnega gospodarjenja. Vzrok je treba iskati v prevelikih gradbenih kapacitetah, ki so bile formirane že v prvi petletki. Značilno za naš družbeni sistem je, da smo mojstri v formiranju, da pa še nimamo posluha za zmanjšanje kapacitet oz. za prekvalifikacijo gradbenih delavcev. Danes pa za prekvalifikacijo tudi nimamo več denarja. Kaj storiti za izboljšanje razmer?

Spomnim se stavka nekega mladca, ki je dejal: »Imam vtis, da sami ne znamo oceniti vrednosti našega dela. Treba bo poiskati dela v drugih republikah, morda povečati dela v inozemstvu, za vse to pa mora biti naše podjetje monolitno in razpolagati z večjimi centralnimi finančnimi sredstvi.

Vprašanje: Za krepitev podjetja je bistvenega pomena uskladitev dela in kapacitet podjetja. Ali smo po vašem mnenju to že dosegli in kaj predlagate za izboljšanje našega poslovanja?

Odgovor: Popolne uskladenosti ni mogoče nikoli doseči, pri Gradisu pa smo še daleč od tega. Kamen spotike med enotami so predvsem osebni dohodki, ki so po ustvarjenem delu enot različni, saj so odvisni od strukture del in od večje ali manjše konkurence v posameznih bazenih. Rešitev bi morda bila v nagrajevanju po delu s pravilnikom, ki bi upošteval lastno ceno, vendar pripominjam, da je to v gradbeništvu zelo težko uresničiti, saj se pojavljajo isti disproporci celo v tovarnah, ki izdelujejo en proizvod.

Nadaljevanje na 3. str.

8. MAREC praznik delovne žene

Posebej izbran dan, v katerem se spominjamo naših žena in mamic, je 8. marec, »ki naj bi bil« po vsem svetu praznik in počitek vseh delovnih žena. Na žalost pa je ta praznik samo za tiste žene, ki so si znale priboriti ta dan za sebe. Koliko žena za ta dan sploh ne ve, ker si še niso izvojevale svobode in enakopravnosti, ali pa si ga ne upajo in ne morejo praznovati, ker mislijo, da jim ta dan ne pripada, ali pa so ostale pozabljene, morda celo od svojih najbližjih. Žena, posebno pa še mati, ki po starem izreku »tri vogale podpira«, je danes preobremenjena. Če je zaposlena, če se udeležuje v raznih organizacijah, če vzgaja otroke, gospodinja ter prelaga breme življenja z ene rame na drugo, potem je naša dolžnost, da ji pomagamo. Pravice žena ne smejo zamreti, ali pa ostati samo na papirju, pač pa se morajo v vsakodnevem življenju uresničevati.

Pri našem podjetju smo žene v manjšini. Res je, da v naši osnovni dejavnosti prednjačijo moški poklici. Ni pa s tem rečeno, da žena v nekem gradbenem podjetju sploh ne potrebujejo. Pogledjmo naše žene — tehnike, risarke, ki delajo naporno službo v operativni in projektni, nadalje žene v knjigovodstvu, katerim številke »plešejo« ves dan pred očmi, stroje piske in administrativke, ki sključene sede pri pisalnih strojih — vse te žene, ki se zvečer utrujene od celodnevne dela prekvalificirajo v kuharice, gospodinje, učiteljice in vzgojiteljice. Ali ne zaslužijo toplih besed in zahval? Ali ne zaslužijo, da se nekdo pobriga za njihove težave in probleme?

V našem podjetju smo prešli na deljen delovni čas. Delovni čas za našo ženo je razbit in težko bo našla urico časa za sebe kljub temu, da bo imela vse sobote proste. Ali je kdo vprašal ženo-samoupravljalico, kakšne posledice prinaša zanjo deljeni delovni čas? Je imela kot član delovne skupnosti pravico sodelovanja pri tem vprašanju?

Ob tem prazniku se zamislimo, kako bi se dalo olajšati delo in zlomiti probleme vsaj za večino naših žena. Če bodo žene čutile, da jim nekdo stoji ob strani ter jim pomaga prebroditi trenutne težave, bodo prav te žene z dobro voljo in s prijetnim občutkom storile vse, kar jim nalaga delo v službi in doma.

Nuša Piškur

Z zadnje seje sindikalnega odbora podjetja

DELAJSKI SVET je razpravljajal

Dne 16. februarja 1968 je delavski svet na svoji redni seji obravnaval in odobril poročilo o opravljeni inventuri zaloga materiala, osnovnih sredstev, gotovih izdelkov in nedokončane proizvodnje ter o popisu terjatev in obveznosti, vse po stanju na zadnji dan lanskega leta.

Člani delavskega sveta so priporočili, naj se izpopolni strokovnost skladiščnikov, ki vodijo skladišča, dalje pa so opozorili na večjo kontrolo pri rokovanju z materialom in osnovnimi sredstvi, da bi preprečili krajo.

Se vedno se ugotavljajo previsoke zaloge. Vzrok temu je v številnih skladiščih, kjer se včasih tudi brez potrebe kopičijo zaloge in preveč obremenjuje finančna sredstva podjetja. Vsi bi se morali zavedati, da se zaradi tega povisujejo režijski stroški in da to vpliva na dohodek, kar se neposredno odraža v višini sredstev za osebne dohodke. Poleg tega pa so v zalogah »zamrznjena« znatna denarna sredstva, ki bi jih lahko s pridom uporabili za povečanje proizvodnje, kadar gre za gradnjo »za trg«.

V nadaljevanju dnevnega reda je delavski svet sprejel poslovnik komisije za investicije, ki je spremenjen sedanji poslovnik. Spremembe so v preciznejših določilih za poslovanje te komisije in načinu, kako se sprejemajo programi o investicijskih nabavah.

Po običajnem postopku je delavski svet odobril investicijske nabave opreme za obrate in nekatere dopolnitve druge opreme.

V daljši razpravi so člani delavskega sveta sprejeli načela, kako bo v letošnjem letu s kreditiranjem opravljen proizvodnje. V teh načelih se odraža smotnost angažiranja lastnih obratnih sredstev, usklajeno s proizvodnimi cilji in opremljenostjo podjetja.

Pravilnik o stanovanjski gradnji za člane delovne skupnosti Gradisa, v katerem so določila o financiranju, dodeljevanju stanovanj in dajanju posojil za individualno gradnjo, je bil v obliki osnutka precej časa v obravnavi med člani kolektiva. Delavski svet je upošteval priporočila za dopolnitev oziroma spremembo posameznih določil, ki so jih dale posamezne enote, ni pa sprejel predloga, da bi se povečala gornja meja, do katere bi bilo mogoče odobravati posojila, prav tako pa tudi ne predloga, da bi se podaljšal rok odplačila danih posojil za individualno gradnjo od sedanjih 15 na 20 let. Zavzel se je dalje za osnovno načelo, da je pri vsaki dodelitvi novega stanovanja potrebno položiti 10 % kot polog, ki se poračunava z najemnino ne glede na to ali je prejšnje stanovanje odstopljeno podjetju ali ni. V osnutku je bilo predvideno, da bi se polog plačal v višini 10 % od razlike vrednosti med novim in prejšnjim stanovanjem. Plačila omenjenega pologa pa bo oproščen tisti, ki bo dobil novo stanovanje, stanuje pa v objektu, ki je last podjetja in ga je treba rušiti po odločitvi pristojnega upravnega organa. Plačila obveznega deleža bo oproščen tudi tisti, ki se seli iz kraja v kraj zaradi premostitve, čeprav dobi v drugem kraju novo stanovanje, in tudi tisti, ki na novo vstopa v podjetje, pa je bilo v razpisu ali razglasu prostega delovnega mesta zagotovljeno družinsko stanovanje.

Tudi pri kriterijih za točkovanje posameznih prosilcev za stanovanje je delavski svet upošteval priporočila enot, ki so osnutek pravilnika obravnavale. Tako je črtan iz osnutka kriterij »prizadevanje pri delu« in popravljeno pri kriteriju »lastna udeležba«, da se priznava več

točk za večji lastni delež kot 10 % obveznega pri dodelitvi novega stanovanja. Sprejel je, da se lahko priznava za večji lastni delež samo 20 točk.

S temi spremembami je delavski svet osnutek pravilnika sprejel. Na njegovi podlagi bo potrebno opraviti točkovanje prosilcev za dodelitev stanovanja in odobritev posojila v času od 1. do 30. aprila. Na podlagi točkovanja bo izdelala vsaka enota prioriteto listo, po kateri se bo po vrstnem redu reševalo stanovanjsko vprašanje in sestavil dolgoročni program stanovanjske graditve v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Ta so prvenstveno sredstva stanovanjskega prispevka in del najemnine obstoječih stanovanj. Skupni program in finančni načrt stanovanjske gradnje bo obravnaval delavski svet podjetja.

Po določilih novega pravilnika je dodeljevanje stanovanj in odobranje posojil za individualno stanovanjsko gradnjo v samostojni pristojnosti organov upravljanja enot in ni več predvidene nobene centralne komisije, ki bi reševala prošnje. Vsi sklepi organov upravljanja v enotah v tej zvezi pa morajo biti skladni z določili pravilnika.

Delavski svet podjetja bo imel še eno sejo 29. februarja. Na tej seji bo predložen v obravnavo in potrditveni zaključni račun za leto 1967. To bo eden najvažnejših samoupravnih aktov, ki jih sprejema najvišji organ upravljanja v podjetju.

Na načelih in merilih delitve dohodka, ki jih je sprejel delavski svet pri gospodarskem načrtu za 1967. leto, je bila že med letom usklajevana delitev dohodka v določenih proporcijah na osebne dohodke in sklade in bo tudi končna delitev upoštevala ta vnaprej določena razmerja. Odločitve, kam se bodo usmerila sredstva skladov, doseženih iz delitve, bo treba dobro pretehtati. Zato bo verjetno delavski svet to vprašanje še kasneje bolj podrobno obravnaval in uskladil svojo odločitev tudi s postavkami gospodarskega načrta za letošnje leto.

R. Z.

NADALJEVANJE S PRVE STRANI

Brez kontrole

ni kvalitete

Vprašanje: Znano je, da so v naših političnih kot tudi gospodarskih akcijah v podjetju mnenja posameznikov dostikrat zelo različna in da prihaja včasih celo do razhajanja pri reševanju posameznih problemov, ki bi bili v korist celotnega podjetja. Politične kot tudi gospodarske posledice takega procesa so lahko škodljive. Kako uskladiti mnenja v širokem procesu naše demokracije in kako spremeniti osebne interese in ambicije v korist vseh članov kolektiva?

Odgovor: V političnih akcijah v našem podjetju ni bilo nikoli nespo-razumov, tu smo si vedno enotni. Obseg del, za katere mora več ali manj skrbeti vsaka enota zase, in osebni dohodki so kamen spotike. Tu pa je treba nekaj ukreniti, saj bi bilo treba uskladiti vse slovensko gradbeništvo, če ne celo medrepubliško.

Vprašanje: In še običajno vprašanje, ki ga postavljamo vodilnim kadrom: Kaj menite o centralnih službah v podjetju, kakšne naj bi bile? Kakšno pomoč ima vaša enota od centralnih služb?

Odgovor: Centralne službe ne pridejo do polne veljave kljub temu, da so zasedene z zelo dobrimi kadri, ker je decentralizacija zavzela preširoko mero.

Vprašanje: Navadno smo po daljši prekinitvi ponovno organizirali kontrolno službo kvalitete dela. Ali je po vašem mnenju taka služba v podjetju potrebna? In sploh ali je v podjetju potrebna kontrola poslovanja in delovnega procesa in zakaj?

Odgovor: Ni kvalitetnega dela brez kontrole. Mnenja sem, da bi morala biti po zakonu zasedena kontrola tudi s strani republiških organov.

Vprašanje: S 1. 1. 1968 smo v podjetju uvedli nov deljen delovni čas. Ali mislite, da se bo s tem produktivnost dela v podjetju dvignila in kako gledate na deljen delovni čas?

Odgovor: Uvedba novega deljenega delovnega časa ni stvar kampanje ampak precizno pripravljene načrta, in to ne samo v okviru podjetja ampak širše skupnosti. Refleksi take akcije se pojavljajo in začno pri otroškem varstvu ter segajo do ustanov.

Vprašanje: V novoletni kroniki je glavni direktor napisal, da so se Ravenčani vedno znali boriti za delo in za uspeh enote. Ali je imel prav? Ali lahko to pričakujemo od kolektiva tudi v bodoče?

Odgovor: Res je, kar se da narediti, bo ravska enota storila. Če pa bo morda narobe, vzroka ne bo treba iskati v kolektivu ampak zunaj njega.

Povečana aktivnost sindikalnega odbora

Disciplina pri izvajanju sprejetih nalog — Predsedniki komisij so predložili programe svojega dela — Enotnost akcije pri uresničevanju skupnih interesov in zahtev članov kolektiva — Sindikalni odbor o stanovanjih in prehrani delavcev — Razprava o delitvi osebnih dohodkov — Nov predlog sindikata o delovnem času

Prva točka dnevnega reda nedavne seje sindikalnega odbora podjetja je vsebovala poročila predsednikov treh komisij: Boža Lukača, Antona Grudna in Albina Breznika. Iz obširnih poročil in razprav navajamo le nekaj konkretnih primerov: Vprašanja prehrane ne smemo prepustiti naključju ali celo stihiji. Zato enote, katere so ukinile menze zaradi ekonomskih zakonitosti, niso ravnale prav. Namesto, da bi se borile za boljše in cenejšo prehrano, so ukinile še to, kar so že imeli. Danes so si delavci primorani kuhati sami (seveda ne povsod), oziroma se hranijo po svoji ekonomski računici. To pa je seveda zelo različno in tako so že bili primeri, da je delavec šel za večerjo spat.

● Uslužnostne dejavnosti podjetja naj hi poslovale brez dobička

Mnogo so govorili tudi o stanovanjski problematiki, počitniških domovih in naseljih podjetja. Sindikalni odbor predlaga, da domovi in naselja ne bi smela poslovati z dobičkom, prav tako bi morale imeti sindikalne podružnice več pravice pri dodeljevanju stanovanj v izredno kritičnih primerih.

Razpravljali so tudi o kršenju predpisov glede osebnih varnostnih sredstev ter o neenotnem razdeljevanju delovnih oblek v podjetju.

● Na vsakem objektu v gradnji mora biti usposobljen človek za nudenje prve pomoči

Sindikalni odbor meni, da v borbi za večjo proizvodnjo, kaj radi pozabljamo na človeka, na moralno priznanje za delo, na njegovo zdravje in preventivne ukrepe. Za nas je nespremenljiva nadaljnja restrikcija pravic o zdravstvu, ki seveda zelo prizadene gradbene delavce. Odprtih je seveda še veliko vprašanj s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pri uvajanju preventivnih ukrepov na področju zdravstva pa so menili, da bi moralo biti cepljenje proti gripi za vse delavce obvezno. Prav tako mora biti čimveč članov usposobljenih za nudenje prve pomoči.

● Delitev osebnih dohodkov je pomembna pravica samoupravljalcev

Delitev dohodka v podjetju sprememlja še mnogo nedoslednosti tako glede delitve celotnega dohodka kot na splošno delitve osebnega dohodka. Delitev dohodka na sklade in osebne dohodke ne more biti rezultat samo trenutnih interesov te ali one enote, temveč mora biti rezultat

proizvodnih uspehov in realizacije. Pri tem pa moramo izgrajevati tudi zavest delavcev, da so sredstva kolektiva in da jih je treba združevati. Zelo pogrešamo dolgoročni program razširjene reprodukcije, ki bi moral biti sestavljen vsaj za 5 let naprej.

Pri delitvi osebnih dohodkov pa je potrebno vedno upoštevati pravilno vrednotenje strokovnega in kvalificiranega dela, kar bo zopet omogočalo hitrejšo rast osebnih dohodkov nižjim kategorijam. Sindikalni odbor je mnenja, da je vse to potrebno upoštevati pri popravljani pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. V vsakem primeru pa naj bo popravljen ali novo sestavljen pravilnik enostaven in razumljiv vsakemu delavcu.

● Za deljen delovni čas ali proti njemu?

Največ razprave je povzročil predlog o spremembi statuta glede delovnega časa. Ze samo dejstvo, da so v razpravi sodelovali vsi navzoči, nam potrjuje pomembnost tega vprašanja.

V uvodu so bila postavljena vprašanja, čemu prehod na deljen delovni čas, če nas nihče v to ne sili. Kaj hočemo s tem doseči? Kdo je izračunal, da bodo rezultati dela boljši? Ali se bo pri tem dvignila produktivnost dela? Večina pa jih meni, da je bil sklep DS podjetja preuranjen, kajti najprej je treba urediti prehrano, prevoze in varstvo. Pa tudi pripombe delovnih enot so bile zelo različne. Večina zagovarja zdužen delovni čas, pri čemer se naj 30-minutni odmor šteje v delovni čas, vtem ko se to pri deljenem delovnem času ne upošteva.

Po skoraj dveurni razpravi so sindikalni funkcionarji glasovali za združen delovni čas, in sicer 10 članov za, dva člana proti (Jesenice, Zalog), eden pa se je glasovanja vzdržal (Koper).

Ob zaključku so obravnavali še predlog osnutka pravilnika o stanovanjski gradnji za člane delovne

skupnosti »Gradisa«, o financiranju, dodeljevanju stanovanj in dajanju posojil za individualno stanovanjsko gradnjo ter predlagali delavskemu svetu vrsto konkretnih pripomb. Ves čas seje so bili v ospredju

interesi človeka-delavca. Tako si bo sindikalni odbor utrdil svojo vlogo pri odločanju o vseh vprašanjih iz svojega dela in življenja. Tej poti pa bodo morale slediti tudi sindikalne podružnice.

L. C.

Hlebec je res velik, samo treba ga je prej speči, preden ga pojemo

PRAVNI NASVETI

SOBOTA, ČEPRAV JE PROSTA ZARADI RAZPOREDITVE TEDENSKE DELOVNE OBVEZNOSTI NA PET DNI V TEDNU, SE UPOŠTEVA PRI KORISCENJU REDNEGA DOPUSTA KOT DELOVNI DAN.

Delovne organizacije smejo po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih tedenski polni delovni čas razporediti na pet dni v tednu. Če je delovni čas tako razporejen, se šesti dan v tednu šteje za delovni dan glede uveljavljanja pravic iz dela v delovni organizaciji (letni dopust, otroški dodatek in drugo).

Redni dopust, do katerega ima vsak pravico v vsakem koledarskem letu pri isti delovni organizaciji, ko je imel že 11 mesecev nepretrgane zaposlitve, je določen v številu delovnih dni. Ker se šteje sobota za delovni dan, čeprav je prosta zaradi prej omenjene razporeditve tedenske delovne obveznosti na pet dni v tednu, se pri koriščenju dopusta upošteva v skupne dni odobrenega dopusta.

V zvezi s tem je predlagal sindikalni odbor podjetja na svoji seji dne 13. 2. 1968, da bi se pri obvestilu o koriščenju dopusta vsakega posebej opozorilo, da se na vsakih 6 dni dopusta upošteva en dan, t.j., da se skupno število dni dopusta, kolikor jih ima posameznik, skrajša za en dan na vsakih 6 dni. To bo vsekakor potrebno urediti s splošnim aktom, sicer se pa prosta sobota računa glede koriščenja dopusta, kot je že prej omenjeno.

R. Z.

GRADISOVA

zimska olimpiada

skaliti dobre volje tekmovalcev in kmalu po pol deveti jutraj so se začeli vzpenjati na start veleslalom-a prvi tekmovalci. Sproti pa so si še dobro ogledali že postavljeno progo, ki mimogrede povedano, ni

bila najlažja. Imela je 15 vratic, dolga je bila ca. 900 m in 150 m višinske razlike. Vozili smo dva teka s tem, da so tekmovalci v drugem teku vozili v obratnem vrstnem redu. Rezultati pa so naslednji:

1. Hercog ing. Janez	Ravne	0.40,2	0.43,8	1.24,0
2. Zupan Jože	Jesenice	0.42,2	0.44,4	1.26,6
3. Cekon Maks	Ljubljana	0.44,0	0.42,8	1.26,8
4. Cizej Marjan	Maribor	0.44,4	0.45,2	1.29,6
5. Starovasnik Marjan	Maribor	0.50,3	0.43,0	1.33,3
6. Debenc Jože	Sk. Loka	0.48,4	0.49,6	1.38,0
7. Pajk ing. Milan	Jesenice	0.49,5	0.50,2	1.39,7
8. Koprivnjak	OGP	0.48,4	0.52,1	1.40,5
9. Pukl Jože	Maribor	0.48,2	0.53,6	1.41,8
10. Postružnik Drago	KO Maribor	0.52,9	0.52,0	1.44,9

Kakor vidite ing. Hercogu na domačem terenu ni bil nihče kos, sicer pa mimogrede povedano zna res tudi smučati.

Takoj po opravljeni vožnji vele-

1. Zupan Jože	Jesenice	0.38,2	0.41,1	1.19,3
2. Hercog ing. Janez	Ravne	0.45,0	0.41,3	1.23,3
3. Cizej Marjan	Maribor	0.41,2	0.47,2	1.23,4
4. Pukl Jože	Maribor	0.42,1	0.56,1	1.38,5
5. Petrič Jože	Ravne	0.58,4	0.52,7	1.51,1
6. Pirc Janez	Sk. Loka	0.56,8	1.03,8	2.00,6
7. Stropnik Valter	Maribor	1.01,1	1.05,0	2.03,1
8. Bernard Albin	Sk. Loka	1.00,6	1.06,9	2.07,5
9. Bernik Gašper	Sk. Loka	1.00,6	1.08,2	2.08,8
10. Klink Franc	Maribor	1.02,8	1.09,2	2.12,1

Proga je bila za večino tekmovalcev pretežka, kar je videti tudi po rezultatih, številnih diskvalifikacijah in odstopih.

Po končanem slalomu smo šli na kosilo, takoj potem pa so bili še teki in sankanje.

Proga za tek je bila dolga 2,5 km, katero naj bi tekmovalci pretekli dvakrat. Sneg je bil moker, deževalo

1. Vodnik A.	OGP »Gradis«	11' 24"
2. Turk Franc	Ravne	11' 56"
3. Gorjanc Peter	Ravne	12' 30"
4. Jank Avgust	Ravne	13' 24"
5. Petrič Jože	Ravne	14' 17"
6. Bernik Gašper	Skofja Loka	14' 00"
7. Debenc Jože	Skofja Loka	14' 38"
8. Stranovnik Slave	Skofja Loka	17' 32"
9. Cizej Marjan	Maribor	20' 14"
10. Pirc Janez	Skofja Loka	21' 24"

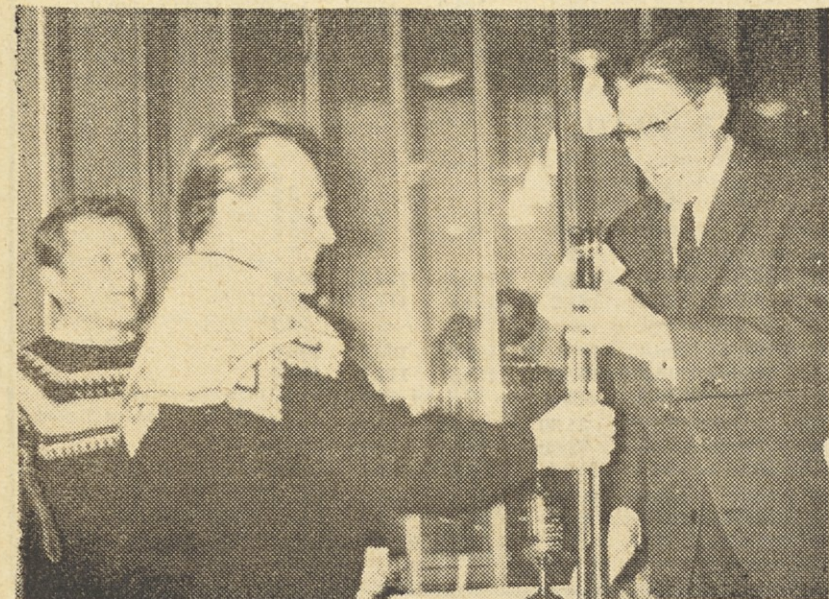
Ne moremo mimo dejstva, da so poleg vseh ostalih udeležencev teka vredni posebne pohvale še vsi trije mariborski tekmovalci, saj so tekli z navadnimi smučmi in v alpskih čevljih (pancerjih). Kakšen napor je potreben, da tako opremljen pretečeš 2,5 km dolgo progo, poleg tega pa še v takem snegu in dežju, bi verjetno znali povedati le oni sami: Jože Grebenc, Marjan Cizej, posebno pa še Jože Pukl, ki, kakor vsi vemo, je celo invalid brez roke.

Hvala vam, še tu na tem mestu, saj ste prav vi priborili v neenaki

borbi gradbenemu vodstvu Maribor tako prepotrebne točke, pomagali k njegovemu končnemu uspehu in pokazali, kaj je pravi športnik.

Po končanem teku pa je bilo še tekmovalstvo v sankanju. Proga je bila dolga ca. 500 m, dež je sneg na progi skoraj popolnoma zmečkal, zato jo je bil prireditelj primoran skrajšati. Skoda, da je zaradi pomanjkanja sank in slabega snega precej prijavljenih tekmovalcev odstopilo, rezultati pa so bili naslednji:

		točk
1. Maribor	Starovasnik Marjan	20
	Babič Rupert	19
	Cizej Marjan	14
		53
2. Ravne	Turk Franc	18
	Grabner Ivan	16
	Zaletel Tone	15
		49
3. Skofja Loka	Pirc Janez	17
	Debenc Jože	13
	Bernard Albin	12
		42
4. KO Maribor	Pustružnik Drago	11
	Stropnik Rajko	10
		21
5. Centrala Ljubljana	Jeršan Jernej	9

Tekmovalna proga v Crni

Zvečer ob sedmih je bila svečana razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad. Vso svečanost so napravili še bolj slovesno gostje iz Ljubljane na čelu z glavnim direktorjem ing. Hugom Keržanom. Večerji sta sledili zabava in ples z raznimi vložki posameznih skupin in skupinic, ki so še pozivile prijetno vzdušje in razpoloženje vseh prisotnih.

Tekme so končane in naš selektor Nejc ne bo imel težkega dela pri izbiri ekipe, ki nas bo zastopala na VI. republiških zimskih igrah gradbincev Slovenije 24. in 25. 2. 1968 v Ribnici na Pohorju.

Na koncu se zahvaljujemo vsem, ki so količkaj prispevali, da so tekme potekale hitro in brez spodrseljav v zadovoljstvo vseh udeležencev. Tu ne smemo pozabiti v že začetku članka omenjenega šefa gradbenega vodstva Raven in Toneta Zaletela, skupno s smučarskim klubom Črna na Koroškem, posebno pa še neumornih šefov prog Miklavca in Zmageja, pa starterja Gašparja in Sušlja ter sploh vseh, ki so se potrudili, da je prireditev uspeša.

Skoraj bi pozabil na obe predstavnici nežnega spola Jožico iz Centrale in Tatjano iz Maribora. Nista se borili kakor levini, ker sta bili sami. Skoda, saj bi večja udeležba poživila tekmovalstvo, da ne govorim o tem, kako zelo potrebna bi bila na zaključni slovesnosti, saj bi bila »gužva« pri izbiri partnerke za ples manjša.

Navijačev je bilo bolj malo. Na dopoldanskih tekmah pravzaprav le »Žeka«, pa še ta ni navijal z vsemi registri (ker smučanje ni nogomet), popoldne pa se jih je zbralo nekaj več in je bilo kar prijetneje tekmovali.

Drugo leto pa se zopet srečamo na belih pobočjih Pohorja, morda Celjske koče, ali Starega vrha nad Skofjo Loko. Vse je odvisno od prireditelja, za katerega ni potrebno, da bi bil vedno isti, to so Ravne, Maribor ali Jesenice.

Pobrali smo kovčke, torbice, potovalke, smuči in vso ostalo kramo, ki spada zraven, se poslovili od znancev in znank ter odšli spet vsak na svoje delovno mesto, da se tudi tu potrudimo za čim boljše rezultate, kateri se ne merijo s časom, ampak v novih dinarjih pri nas in z zadovoljstvom pri tistih, ki nam delo zaupajo.

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Toma Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Oče s sinom, ki je bil obenem najmlajši tekmovalce

Slavnostni zaključek tekmovalstva v hotelu »Planinka« v Crni

Levo: Nagrada najstarešemu tekmovalcu — Desno: Ing. Lojze Stok predaja prehodni pokal najuspešnejši ekipi. To so Ravne in je v imenu ekipe te enote sprejel pokal zmagovalce v veleslalomu ing. Janez Hercog.

»GRADISOV VESTNIK« naj postane zrcalo vsega našega kolektiva

Pripombe in predlogi naših bralcev

Tokrat navajamo problematiko, ki se tiče vsebine, izhajanja in sodelovanja pri našem časopisu. Te podatke smo dobili na podlagi ankete, ki smo jo objavili v Gradisovem vestniku in katere splošne rezultate smo objavili v zadnji številki.

Danes objavljamo iste odgovore toda z vidika izobrazbe oz. kvalifikacije. Zanima nas, kaj mislijo o posameznih vprašanih tisti, ki imajo višjo, srednjo ali nižjo izobrazbo, oz. so različnih kvalifikacij, in kaj menijo tisti, ki so člani posameznih organov samoupravljanja oziroma so funkcionarji družbeno-političnih organizacij v primerjavi s tistimi, ki niso člani teh organov.

Kar se tiče vira informacij, ni bistvenih razlik med člani in nečlani. Eni kot drugi dobivajo največ obvestil iz Gradisovega vestnika. Kolikor so razlike, nastajajo pri članih samoupravnih organov, ki dobivajo nekoliko več obvestil tudi na raznih sestankih, kjer so soudeleženi, medtem ko nečlani dobe dodatna obvestila v pogovoru s soto-variši.

Tudi na vprašanje, kaj vas najbolj zanima v Gradisovem vestniku, ni bistvenih razlik med člani in nečlani. Vendar pa lahko rečemo, da člani le nekoliko bolj zanimajo članki in razprave o poslovanju v podjetju, medtem ko nečlani le nekoliko bolj zanimivost iz življenja kolektiva.

Na vprašanje: Kako ste na splošno zadovoljni z Gradisovim vestnikom? — je zanimivo, da so tu bolj zadovoljni z Gradisovim vestnikom nečlani in kot člani. Razlika ni velika, vendar je opazna. Vzrok za to je največ v tem, da so člani in funkcionarji bolj kritični in da imajo precej pripomb na vsebino Gradisovega vestnika.

V nadaljnjem smo anketirane razdelili po izobrazbi, in sicer: v prvi koloni navajamo odgovore tistih, ki imajo visoko, srednjo ali nižjo strokovno izobrazbo, v drugi koloni navajamo odgovore visoko kvalificiranih in kvalificiranih delavcev, v tretji koloni pa odgovore nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev v našem podjetju.

Odgovori, ki se tičejo posameznih razlik v izobrazbi oz. kvalifikacijski stopnji, niso dali pričakovanih rezultatov, to je, da bi bil Gradisov vestnik bolj primeren za kadre z nižjo izobrazbo kot za te z višjimi

kvalifikacijami. Eni kot drugi oz. tretji skorajda v enakem sorazmerju navajajo iste vire, od koder dobijo največ informacij. Res pa je, da dobe strokovni delavci več informacij na delovnih sestankih in v pogovori s predpostavljenimi kot pa ti z nižjo izobrazbo oz. kvalifikacijo. Vsi pa vseeno dobe največ obvestil, ki jih zanimajo, iz časopisa.

Na vprašanje: Kako naj Gradisov vestnik izhaja? — strokovni delavci v precejšnjem odstotku izjavljajo, naj bi časopis izhajal enkrat mesečno, medtem ko si kvalificirani in nekvalificirani delavci žele, da bi morda vestnik izhajal tudi vsakih 14 dni. Torej le-ti si želijo bolj pogostne informacije. Takih, ki menijo, naj bi Gradisov vestnik ukinili, pa skoraj ni.

Ob koncu objavljamo še nekaj bistvenih pripomb naših čitateljev. Skupno smo sprejeli 264 pripomb. Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo le nekatere:

— Imejte pred seboj ves naš kolektiv in naj postane glasilo zrcalo naših ljudi, da bo v njem vsakdo našel kaj zase. Preprost delavec ne bo bral »učeniš« po možnosti z vse-mi tujkami posejanih razprav, nje-mu zadostuje stvar lepo po domače razložiti. Poskusite!

— Uredništvo Gradisovega vestnika bi moralo imeti več pogovorov z delavci.

— Lahko bi skozi Gradisov vestnik bolj kontrolirali naših čitateljev.

— Oblika je v redu, le priloge o delu samoupravnih organov naj bodo na tanjšem — slabšem papirju v sredini — kot tudi osnutki pravilnikov. Sploh pa je nepotrebno objavljati zapiske o vseh poslovnih enotah, le UO in DS podjetja naj imata kompletan zapisnik. Za ostale le komentar. Dobro je to, kar ste uvedli o novih strojih — lahko bi objavili (postopoma) kakšna delovna sredstva imamo itd.

— Pišite več podrobnosti iz življenja kolektiva!

— Predlagam, da ga redno dobivamo, ne pa večkrat s celomesečno zamudo ali pa včasih sploh ne!

— Večkrat preberem v Gradisovem vestniku, kako ugoden poslovni uspeh imamo, toda naši osebni dohodki se kljub temu ne spremenijo. Kako to?

— Naj se ne pišejo zakoni v vestniku, če se nam potem po deloviš-čih odbijajo.

— V vsaki enoti zadolžiti enega (sposobnega) člana kolektiva, ki bi bil dolžan objavljati vse važne dogodke v enoti.

— Bilo bi dobro, če bi od časa do časa natisnili kako stran v srbo-hrvatskem jeziku.

— Večkrat pišite o pravicah delavcev.

— Želim, da bi več pisali o posameznih gradbiščih, ki se s svojim delom zelo dobro izkažejo.

— Več strokovnih nasvetov naj bi bilo.

— Članke, ki jih pošiljamo posamezniki iz poslovnih enot, ne samo objaviti, temveč jih obravnavati kot navedene probleme. Kritične

članke obravnavati kot dobrona-merne.

— Več humorja!

— Naj čim več delavci pišejo in govorijo o predlogih in opisujejo svoje težave.

— Zelo rad bi čital o uspehih in načinu dela naših v ZR Nemčiji in Avstriji.

— Zmerom pišete o napredovanju podjetja, nikoli pa o finančnih uspehih in dobičku.

— Premalo nas urednik obiskuje in se pogovarja z delavci na gradbiščih.

— Zelel bi več pisanja o enotah, o njihovem življenju in kaj se gradi, o delovnih uspehih in podobno.

— Vestnik naj o vseh gradbiščih poroča. Vsako novo gradbišče se naj objavi v Gradisovem vestniku.

— Članki naj bodo čimbolj po-ljudni, da jih vsi delavci razumejo

— časopis ni samo za nekatere, ampak za vse!

— Več člankov o delu in organizaciji dela naše stroke v tujini.

— Več neposrednih intervjujev s člani kolektiva.

— Predlagam, da dopisujejo v naš list vsi člani kolektiva. S tem bi vestnik postal resnično vzgojitelj članov kolektiva za vključevanje v samoupravljanje. Ljudje bi z zanimanjem sledili dogajanju v podjetju, česar sedaj ni mogoče trditi. To je resnična vloga »vestnika« v družbeni reformi.

— Več člankov z naših gradbišč in vsako pismo, ki prispe, naj se objavi. Pa naj bo še tako kritično!

— Rad bi, da bi čimveč pisali o delovnih ljudeh v proizvodnji.

— Pišite še novice iz drugih gradbenih podjetij naše države in tujine; itd.

C.

Iz Uradnih listov

V letošnjem letu bomo naše bralce sproti obveščali o vseh važnejših zakonih, pravilnikih, odločbah in raznih zakonskih predpisih, ki bodo izšli v uradnih listih SFRJ in SRS.

Naslovi zakonov in zakonskih predpisov so namenjeni predvsem komercialnim in kadrovskim službam ter vsem ostalim, ki se zanimajo za zakonodajo, ki se tiče področja gradbeništva in našega konkretnega dela.

Uradni list SFRJ št. 1/68

1. Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o knjigovodstvu gospodarskih organizacij.

2. Temeljni zakon o stanovanjskih zadrugah.

11. Odločba o jugoslovanskih standardih s področja gradbeništva.

Uradni list SFRJ št. 2/68

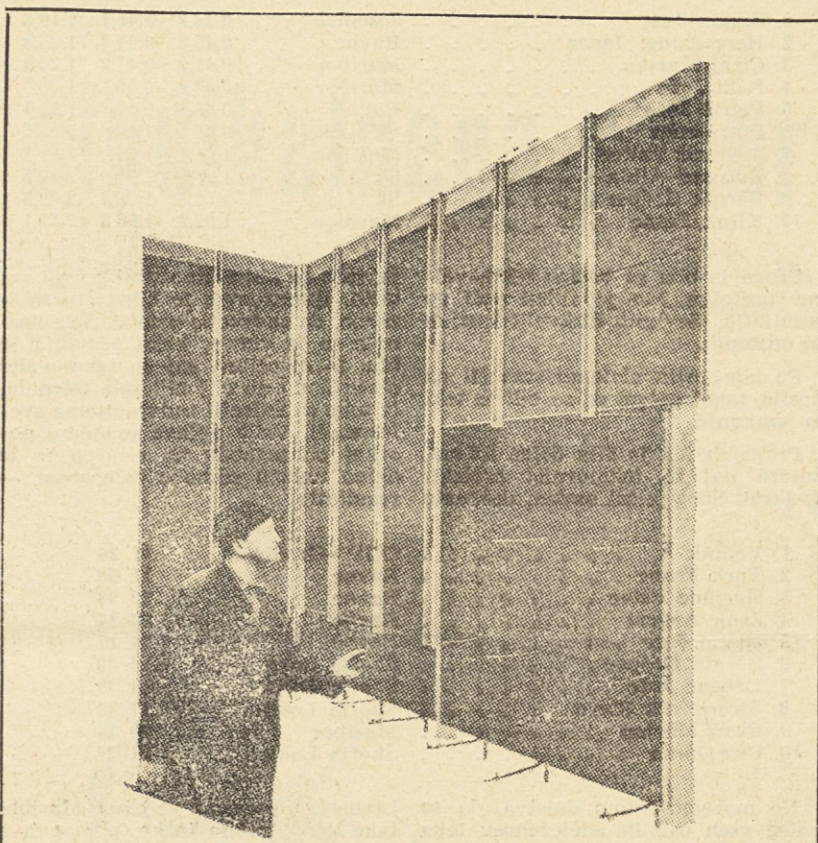
33. Popravek temeljnega zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov pri delovnih organizacijah.

Uradni list SFRJ št. 3/68

36. Navodilo o prijavljanju ugotovljene pokojninske dobe in o ugotavljanju in registriranju zavarovalne dobe in osebnega dohodka v preteklem letu.

Uradni list SFRJ št. 4/68

46. Odločba o jugoslovanskih standardih s področja gradbeništva.

Tovariš Jozef Bertoncelj z Jesenic si ogleduje opažne izdelke podjetja Paschal

Planski barometer za leto 1967

Planski pokazovalci za leto 1967 so ugodni za podjetje, saj so v večini primerov pozitivni. Skupna proizvodnja je v primerjavi s planom presežena za 26,2 %, medtem ko je bila v letu 1966 presežena samo za 4,9 %. Čista (gradbena) proizvodnja je presežena še v večji meri (27 %) — v letu 1966 5 %. Obrtniška dela sicer malo zaostajajo, vendar so tudi tu presegli plan za 21,6 %.

A. USPEH GRADBENIH PE

Gradbene PE so letni plan presegle za 28,8 %, kar je v primerjavi s prejšnjim letom za 21,7 % več. Čista proizvodnja je presežena pri gradbenih PE kot celota za 30,3 %, medtem ko so presegli plan obrtniških del za 22,6 %. Vse gradbene PE so presegle čisto proizvodnjo, medtem ko pri skupni proizvodnji niso dosegli predvidene realizacije samo v Ljubljani okolici (99,5 %), ker so z obrtniški deli za 21,5 % pod planom. Podobna situacija je bila tudi prejšnje leto, vendar so bile pri obrtniških delih 3 PE pod pla-

nom, medtem ko je letos samo ena. Razlika med najvišjim presežkom in najnižjim nedoseganjem je velika, saj je npr. PE Koper presegla skupni letni plan z 51,1 %, PE Ravne s 46,8 %, Ljubljana z 39,3 %, Maribor s 34 % itd.

B. USPEH OBRATOV

Vse PE obratov so presegle skupno planirano proizvodnjo. Obrati kot celota so dosegli manjši presežek plana kot gradbene PE (19,9 %) vendar je razmerje med najvišjim in najnižjim presežkom manjše (LIO Škofja Loka 132,9 % — biro za projektiranje 104,7 %). Obrtniška dela (realizacija zunanjih sodelavcev v biroju za projektiranje) so močno pod planom.

PRODUKTIVNOST IN EFEKTIVNE URE

Produktivnost (razmerje med čisto proizvodnjo in efektivnimi urami) se je izboljšala še za nadaljnjih 1,2 % v primerjavi z novembrom. Vse PE imajo pozitivno produktivnost. Razmerje med najvišjo (Ravne 142,5 %) in najnižjo (Celje 104,1 %) je 33,4 %. V celoti pa imajo gradbene PE boljše preseganje produktivnosti kakor obrati. Večje razlike med pozitivnimi in negativnimi pokazovalci zabeležimo pri urah, vendar so upravičene, ker se je realizacija močno povečala v primerjavi s planirano.

Pokazatelji

		Gradis	Gradb. skupaj	Celje	Jesenice	Koper	Ljubljana	Ljublj. okolica	Maribor	Ravne
Realizacija plana	skupna proizv.	128,2	128,3	107,2	119,1	151,1	139,3	99,5	134,0	146,8
jan.-dec. 1967	čista proizv.	127,0	130,3	105,3	126,0	148,5	133,1	107,4	130,3	149,2
	obrtniška dela	121,6	122,6	118,1	101,8	168,6	140,2	78,5	155,0	136,3
Letni plan	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
a) skup. proizv.	realizacija v %	126,2	128,3	107,2	119,1	151,1	139,3	99,5	134,0	146,8
	+ ali -	+ 26,2	+ 28,3	+ 7,2	+ 19,1	+ 51,1	+ 39,3	- 0,5	+ 34,0	+ 46,8
	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
b) čista proizv.	realizacija v %	127,0	130,3	105,3	126,0	148,5	139,1	107,4	130,3	149,2
	+ ali -	+ 27,0	+ 30,3	+ 5,3	+ 26,0	+ 48,5	+ 39,1	+ 7,4	+ 30,3	+ 49,2
	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
c) obrtniška dela	realizacija v %	121,6	122,6	118,1	101,8	168,6	140,2	78,5	155,0	136,3
	+ ali -	+ 21,6	+ 22,6	+ 18,1	+ 1,8	+ 68,6	+ 40,2	- 21,5	+ 55,0	+ 36,3
Produktivnost	plan	20,99	18,33	17,38	15,66	26,24	18,68	18,00	20,72	16,20
jan.-dec. 1967	realizacija	26,43	24,48	18,21	21,01	35,45	26,01	20,29	26,67	23,09
	+ ali -	+ 25,9	+ 33,8	+ 4,8	+ 34,2	+ 34,2	+ 38,1	+ 12,7	+ 28,7	+ 42,5
Efektivne ure	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
jan.-dec. 1967	realizacija v %	100,9	100,4	100,5	93,9	109,9	99,9	95,3	101,6	104,7
	+ ali -	+ 0,9	+ 0,4	+ 0,5	- 6,1	+ 9,9	- 0,1	- 4,7	+ 1,5	+ 4,7

B. OBRATI

		Obrati	KO Lj.	KO Ma-ribor	LO Šk. Loka	OGP	SPO	Biro za projekt.
Realizacija plana	skupna proizv.	119,9	122,8	114,8	132,9	122,3	112,3	104,7
jan.-dec. 1967	čista proizv.	120,4	122,8	114,8	132,9	122,3	112,3	121,0
	obrtniška dela	56,7	—	—	—	—	—	56,7
Letni plan — skupna proizv.	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	realizacija v %	119,9	122,8	114,8	132,9	122,3	112,3	104,7
	+ ali -	+ 19,9	+ 22,8	+ 14,8	+ 32,9	+ 22,3	+ 12,3	+ 4,7
	plan	27,23	30,16	26,02	24,30	25,50	30,21	20,96
Produktivnost	realizacija v %	32,02	32,98	29,53	32,69	31,87	32,95	26,86
jan.-dec. 1967	+ ali -	+ 117,6	+ 109,4	+ 113,5	+ 134,5	+ 25,0	+ 109,1	+ 128,1
	plan v %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Efektivne ure	realizacija v %	102,3	112,3	101,1	98,7	97,9	102,9	94,4
jan.-dec. 1967	+ ali -	+ 2,3	+ 12,3	+ 1,1	- 1,3	- 2,1	+ 2,9	- 5,6

INTRIGANT

Na terasi planinskega doma, u borovoj šumi, opružili se dvojica dugajlija u naslonjačama. Jedan je poreznik u varošici, a drugi glumac iz trupe, koja ispunjava normu i gostuje u toj istoj varošici. Poreznik prvi pokušava da razbije dosadu i prekine dremež:

— Eh, sećam se, kad sam bio mlađi in ja sam se zanosio pozorištem. Hteo sam po svaku cenu da budem glumac. Samo, kod vas ima užasno mnogo intriga!

— Ima! — pristaje dremljivi glumac i prevrće se na drugu stranu.

— A u našoj struci je nešto sasvim drugo. — nastavlja poreznik — kod nas, u finansijskom odeljenju, na primer, vlada divna sloga. Ujutru navalimo na lep-nje sa kajmakom svi složno, a posle legnemo na posao. Još da nam nije one Ruške, onom što ima čuljaste uši, kako bi mi... Slušate li vi mene?

— A — ha!

— E, ta muštra je odjurila pravo kod predsednika saveta, da nas tuži zbog doručka. Veli, kršimo radnu disciplinu. Ali nam nije mogla ništa, jer je šurak sekretara predsednika opštinske skupštine, koji je sam po sebi prilično

ušta, smesta presekao stvar. A sekretar, nije da kažete da trpi protekciju, ali mogu i kod njega da prodju vozovi! Da vama nije dosadno?!

— Ne-e-e!

— A što se tiče njega i predsednika opštine, vole oni prilično da se prave važni! Oni na nas starije poreždije gledaju prilično razroko, ali naivni su ako misle da mi to već davno nismo proključili! I ko se od njih češe o pomenutu Rušku! Inače predsednik vam je vedomo zainteresovan i za ženu upravnika pošte, s kojom se javno grli i sve više: »Važno je drugarstvo!« A već o sekretaru opštine bolje je da vam ništa i ne pričam! Da nisam ja vas, kojim slučajem, ugnjavio?

Umesto odgovora, čulo se glumčevo ravnomerno hrkanje, struganje i duvanje, kao da potpiruje kovački meh.

— Ih! — ljutnu se poreždija.

— Nema čovek s kim čestito ni misli da izmeni u ovoj prokletoj pustinji!

Okrete se na drugu stranu, proteže kao šarav, i već posle nekoliko trenutaka lagano je tercirao glumčevom hrkanju. (Pres-servis)

PISMA BRALCEV

Manjkajoči dohodek si moramo nekje nadoknaditi

Zadnjič sem prebral, da tudi mi lahko prispevamo kakšno besedico v naš časopis. Ojunačil sem se in bi rad povedal svoje mnenje o novem delovnem času.

Zadnje čase o tem povsod veliko govorijo, povem pa, da nas vest o deljenem delovnem času ni nič preveč razveselila.

Vprašam se, ali tak delovni čas ustreza gradbeništvu? Mislim, da zaenkrat še ne. Vsi vemo, da so plače gradbenih delavcev KV in NK nizke in možnosti, da se povejšajo, so še zelo majhne, razen če se nabere

kaka nadura. Vsi pa vemo, da ne moremo delati nadur. To se pravi, da je večina delavcev prisiljena (če si hoče povejšati mesečni zaslužek) poiskati si zaslužek nekje drugod, predvsem pa tisti, ki živimo ločeno od svojih družin. Seveda v prostem času! Po novem delovnem času pa bi še to odpadlo oziroma bomo morali to nadoknaditi v sobotah in nedeljah. To bo gotovo še slabše. Končno pa smo marsikateremu pomagali, da je prišel do lastne hiše in tudi sarni smo pri tem nekaj zaslužili.

Umrli je naš tesar Avgust Pintar

Dne 19. 1. 1968 je v izolski bolnišnici nenadoma umrl Avgust Pintar, tesar, zaposlen v koprski enoti od leta 1956 dalje.

Rojen je bil 14. 8. 1918 v Lenartu v Slovenskih goricah. Kot član številne revne družine je imel težko mladost. Bil je borec NOV od leta 1942 dalje do konca vojne.

Konec vojne vihre ga je zatekel v Beogradu, koder se je začasno ustallil ter se priučil tesarskega poklica.

Leta 1955 se je vrnil v Slovenijo ter se zaposlil pri »Gradisu« Šoštanj. Leta 1956 pa se je preselil na Koprsko ter živel s svojo družino na Skofiji pri Kopru.

Bil je tih, skromen človek, četudi sam v stiski, vedno pripravljen pomagati potrebnemu. Skromno in neopazno, kot je živel, nas je tudi nenadoma tiho zapustil.

Še bolj kot enota ga bo poselašala njegova šestčlanska družina, žena s 5 nedoraslimi otročki od 3 do 13 let. Zaradi slabih socialnih razmer — 2 otroka sta defektna — je bil pokojnik deležen posebne skrbi enote, saj mu je pomagala, da si je uredil stanovanje.

Ob smrti je nudila prvo pomoč osiročeli družini sindikalna podružnica enote, ki je med člani kolektiva organizirala tudi nabiralno akcijo za nadaljnjo pomoč družini pokojnega.

Na zadnji poti na Skofijah so spremili pokojnika njegovi sodelavci. V imenu podjetja in sindikalne podružnice pa se je od njega ob odprtem grobu poslovil Jože Canadi.

Slava njegovemu spominu!

Marija Mrak

Novi delovni čas pa nam bo še to onemogočil. Čeprav bomo delali deljeno, bo ur še manj in to se nam bo poznalo pri dohodku.

Torej z novim deljenim časom nismo zadovoljni. Prav bi pa bilo, da bi ta čas uveljavili v pisarni, da bi popem delavci lahko hodili po delu v pisarno, če bi bilo to potreba.

Pozdravlja vas

Andrej Stiglec, zidar

KONTROLA v organizacijah

Človekovo življenje v sodobni družbi lahko v splošnem označimo kot življenje članov v organizacijah. Človek večji del svojega budnega časa sodeluje vsaj v eni, še pogosteje pa v več družbenih organizacijah. Njegovi nagibi, težnje, njegov splošni način življenja so nerazdružno zvezani z organizacijami, v katere je včlanjen, in celo z organizacijami, v katere ni včlanjen.

Organizacije so bistven problem za znanstvenike, ki proučujejo družbo, ker v njih najdemo pomembno stičišče med posameznikom in skupnostjo. Iz tega stičišča dobiva struktura našega življenja marsikaj, kar obenem hvalimo in preziramo. Da ima človek veliko koristi od včlanjenosti v organizaciji, je komajda potrebno dokazovati, očitno pa je prav tako neizbežen argument ta, da človek drago plačuje prednosti, ki jih ima od pripadnosti organizacijam. V jedru te izmenjave poteka proces kontrole.

Če označimo organizacijo tako, da prikažemo modele, po katerih opravlja kontrolo, smo opisali bistven in splošno veljaven vidik organizacije, tisti vidik organizacije, ki ga mora upoštevati vsak član in po katerem se mora ravnavati. V organizaciji je zaobsežena kontrola. Družbena organizacija je vedno razporejanje medsebojnega vplivanja posameznikov. Kontrolni procesi pomagajo omejevati idiosinkratično vedenje in ga prilagajati racionalnemu načrtu organizacije. Organizacije zahtevajo določeno mero prilagojenosti kakor tudi integracijo različnih dejavnosti. Dosežati prilagojenost organizacijskim zahtevam in uresničenje osnovnih namenov organizacije je funkcija kontrole. Koordinacija in red, ustvarjena iz različnih interesov in potencialno razpršenega vedenja članov, je večinoma funkcija kontrole. Odtod izvirajo mnogi problemi, ki zadevajo delovanje organizacij in individualno prilagajanje.

Kontrola je neizbežen korelat organizacije. Je pa še več kot to. Zadeva aspekte družbenega življenja, ki so nad vse pomembni za vse ljudi. Zadeva vprašanja obče volje in splošne blaginje. V zvezi je ne le s tem, kar se godi v organizaciji, temveč tudi s tem, kar dela organizacija v svojih zunanjih odnosih. Dotika se vprašanj demokracije in avtokracije, centralizacije in decentralizacije, preprostih in velikih organizacijskih struktur, delavskih svetov in skupnega vodenja.

Problemi kontrole in prilagojenosti v organizacijah prispevajo k neki pomembni dilemi. Organizacija uveljavlja red in ta je nujen pogoj za to, da proizvaja obilo in živi varno. Obilje in varnost pa ustvarjata priložnosti in izbiranje — to pa sta pogoja, ki sestavljata podlago za človeško svobodo. Vendar socialni red sam zahteva prilagoditev in nalaga omejitve. Nadalje težita odgovornost za ustvarjanje in vzdrževanje reda k temu, da sta neenakomerno porazdeljena v organizacijah. Večkrat odločajo maloštevilni posamezniki o tem, kakšne vrste naj bo red, kateremu se morajo prilagoditi mnogi. A ne glede na to, kako je dosežen red, je v njem vselej potrebna prilagojenost vseh ali skoraj vseh organizacijskim normam, itd.

Odlomek iz nove revije »Moderna organizacija«, ki jo izdaja svet višje šole za organizacijo dela v Kranju.

Revija je vsebinsko zelo bogata in ne bi smela manjkati v moderni poslovni enoti.

Sklepi organov samoupravljanja

DS podjetja

IV. redne seje delavskega sveta podjetja, ki je bila 16. 2. 1968 v Ljubljani

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni oz. so v izvrševanju.

2. Poročilo overovatelja zapisnika se vzame na znanje.

3. Poročilo namestnika predsednika UO podjetja se vzame na znanje.

4. Delavski svet podjetja vzame na znanje poročilo inventurne komisije za leto 1967 in sprejme naslednji sklep:

a) Iz osnovnih sredstev podjetja se izknjižijo inventurni primanjkljaji v osnovni vrednosti

	N din
— za osnovno dejavnost	7.665,70
s tem, da se za	
neodpisano vrednost	4.966,59
bremeni rezervni sklad	1.212,57
in odgovorne osebe	3.754,02

b) Inventurni primanjkljaji pri materialu in drobnem inventarju, ki znašajo

	N din
— pri osnovni dejavnosti	67.051,48
— pri delavskih menzah	1.593,59
— pri delavskih domovih	111,07
— pri počitniških domovih	2.201,31
— skupaj	70.957,45

naj se knjižijo v breme izrednih stroškov

	N din
— pri osnovni dejavnosti	66.161,23
od tega začasno	954,54
— pri delavskih menzah	1.593,59
— pri delavskih domovih	111,07
— pri počitniških domovih	2.201,31
— skupaj	70.067,20

v breme odgovornih oseb:

	N din
— pri osnovni dejavnosti	890,25
— skupaj	890,25

c) Inventurni presežki pri materialu in drobnem inventarju, ki znašajo:

	N din
— pri osnovni dejavnosti	66.956,03
— pri delavskih menzah	279,53
— pri delavskih domovih	154,56
— pri počitniških domovih	293,71
— skupaj	63.683,83

naj se knjižijo v dobro drugih dohodkov.

č) Inventurni presežki pri gotovih izdelkih, ki

	N din
znašajo	5.122,73
— skupaj	5.122,73

naj se knjižijo v dobro drugih dohodkov.

d) Po poročilu komisije za odpis terjatev in obveznosti podjetja, ki je priloga temu poročilu, naj se odpiše neizterljive terjatve

	N din
— pri osnovni dejavnosti	5.552,20
— skupaj	5.552,20

v breme izrednih stroškov.

e) Po poročilu komisije za popis terjatev in obveznosti podjetja naj se preknjižijo na dvomljive in sporne terjatve:

terjatve do kupcev:

	N din
— pri osnovni dejavnosti	18.749,99
— skupaj	18.749,99

f) Po poročilu komisije za popis terjatev in obveznosti podjetja naj se preknjižijo v dobro drugih dohodkov:

	N din
— pri osnovni dejavnosti	16.852,06
— pri počitniških domovih	141,70
— skupaj	16.993,76

Delavski svet podjetja sprejme na znanje ugotovitve centralne inventurne komisije in njene predloge glede izboljšanja skladiščnega poslovanja. Pri tem poudarja, da je treba nujno izboljšati strokovno sposobnost skladiščnikov, izvesti je treba poučevanje tudi delovodij o skladiščni službi in izvajati stalno kontrolo nad skladiščnim poslovanjem. Zasledovati je gibanje zalog materiala in prizadevati za zmanjšanje le-teh.

Delavski svet podjetja opozarja na že izdano opozorilo glede prodaje odvečnega materiala zasebnikom pa tudi članom kolektiva, da mora prejemnik takoj poravnati svoje obveznosti. V bodoče se neizterljive takšne terjatve ne bodo priznavale v breme izrednih izdatkov, temveč bo obremenjena oseba, ki je za to odgovorna v enotah in na centrali.

5. Za kritje izrednega prispevka komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za leto 1968, ki znaša 0,95 %, se prispeva 50 % tj. 0,475 % za delavce centrale. Za delavce enot sprejmejo ustrezne sklepe njihovi delavski sveti.

6. Delovne priprave z vrednostjo do 1000 N din se v smislu predpisov prenašajo iz osnovnih v obratna sredstva. Za vse nove nabave teh de-

lovnih priprav se določi kalkulatívni odpis 25 % letno.

7. Delavski svet podjetja vzame na znanje, da se vrednost delavskih domov šteje za osnovna sredstva in se s tem prenaša iz sklada skupne porabe na poslovni sklad. Tako nastane obveznost plačevanja obresti na poslovni sklad, kateri strošek direktno bremeni stroške delavskih domov.

8. Odobrijo se naslednje lastne investicije:

a) za LIO Skofja Loka — bločna tračna žaga znamke LINDNER v znesku do 160.000 N din;
b) za OGP Ljubljana se odobrijo investicije po naslovnem spisku od tč. 1) do 17) torej brez tč. 18) (PEDERSHAAB, stroj za izdelavo armiranih betonskih cevi), vključno pa s participacijo pri gradnji kolektorja, do višine 220.000 N din.

c) Za KO Ljubljana se odobri predlog od tč. 1) do 5) naslovnega spiska s tem, da se črta iz tega spiska avtomobil FURGON IMV v višini 33.000 N din in nabava drobnega orodja v višini 30.000 N din;

d) Za KO Maribor se odobrijo investicijske nabave po osnovnem spisku od tč. 1) do 14), razen tč. 10) (tovorni avto OM 2,7 tone);

e) Odobri se nabava drobne mehanizacije, kakor je predlagala investicijska komisija, v skupnem znesku 232.000 N din;

f) Za SPO se odobri nabava kabine za viličarja, nosilnosti 5 ton;

g) Za strojno-konstrukcijski biro se odobri nabava Isis aparata z mizo v znesku 2900 N din;

h) odobri se nabava pisarniške opreme za kadrovsko službo (delovna miza, 4 stoli, vrtljivi stol, 2 garderobni steni);

i) Za nujne potrebe investicijskih nabav opreme se odobri znesek 10.000 N din;

j) Odobri se nabava 2 zračnih rezervoarjev za komprimiran zrak v vrednosti 22.920 N din.

9. Delavski svet podjetja sprejme poslovnik komisije za investicije, kakor je bil predložen v osnutku s tem, da se vnese v besedilo še naslednje:

»Lastne gradbene investicije se odobravajo samo na podlagi dolgoročnega programa teh investicij. V tem dolgoročnem programu je treba tudi predvideti, katera investicija ima prioriteto.«

10. Delavski svet podjetja sprejme na znanje informacijo o načelih kreditiranja. Podrobnosti bodo sporočene posameznim enotam.

11. Sprejme se pravilnik o stanovanjski gradnji za člane delovne skupnosti »Gradisa« o financiranju, dodeljevanju stanovanj in dajanju posojil za individualno stanovanjsko gradnjo,

kakor je bil predložen v osnutku z naslednjimi popravki oz. dopolnitvami.

V 2. odstavku 9. člena se črtata v vrsti »za družino s tremi člani« besedi: »enosobno stanovanje ali ...«

v vrsti »Za družino s štirimi člani« besedi: »enoipol sobno ali ...«

V 10. členu pri IV. kriteriju se v zadnjem stavku za besedo »objektih« postavi pika, nadaljnje besedilo tega stavka pa se črta.

V 10. členu pri kriteriju VIII. lastna udeležba se besedilo spremeni tako, da glasi:

»VIII. Lastna udeležba

Vplačilo kot lastno brezobrestno posojilo znaša več, kot je obveznost po tem pravilniku ... 20 točk.«

Sedanji kriterij »IX. Prizadevanje pri delu« se v celoti črta.

Na koncu 10. člena se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Če sta pri podjetju dva ali več članov kolektiva, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, se k seštevku točk enega od takih prislilcev za družinsko stanovanje doda 20 točk.«

V 3. odstavku 17. člena pod a) se za besedo »podjetja« postavi pika, nadaljnje besedilo pa se črta.

V istem odstavku se črta točka b).

Črta se 4. odstavek 17. člena v celoti.

Na koncu 17. člena se dodata dva nova odstavka, ki se glasita:

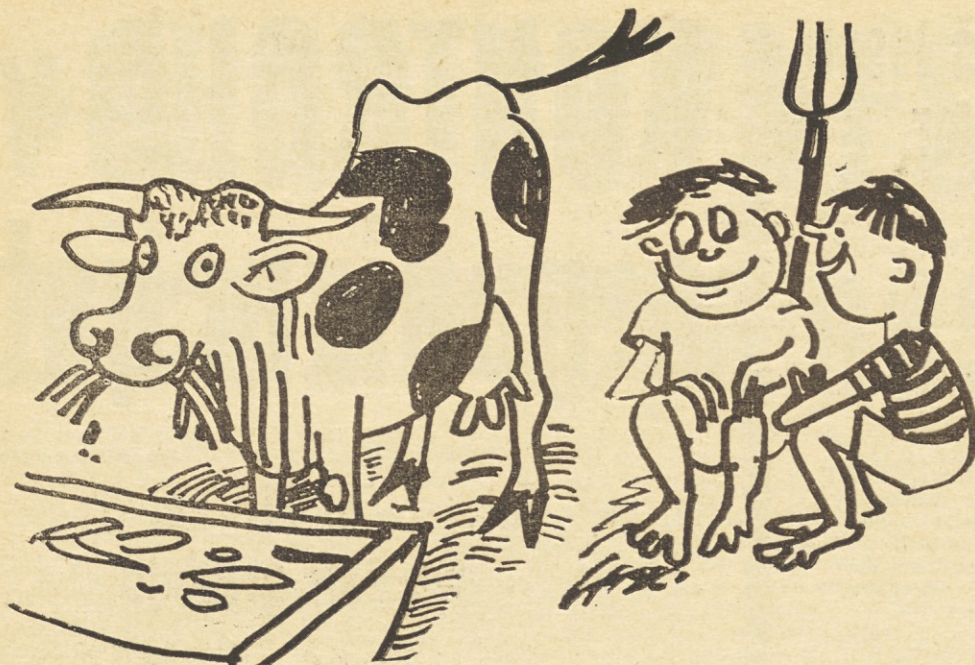
»Če je v razpisu ali razglasu za prosto delovno mesto zagotovljeno kandidatu družinsko stanovanje, odpade obveznost plačila lastnega deleža ob dodelitvi stanovanja. Pogoji pa je, da je sklep o tem, da se v razpisu ali razglasu prostega delovnega mesta zagotovi družinsko stanovanje, sprejel delavski svet enote oz. upravni odbor podjetja.«

»Obveznost za plačilo pologa ob dodelitvi novega stanovanja odpade, kadar je dodeljeno stanovanje delavcu, ki je bil premeščen iz kraja v kraj in je bila potrebna tudi preselitev družine. Sklep o tem sprejme delavski svet enote, v katero je delavec premeščen, oz. upravni odbor podjetja, če je delavec premeščen na centralo.«

V 20. členu se črta tč. č) v celoti.

Na koncu 22. člena se doda nov odstavek, ki se glasi:

»Izjemoma se obravnavajo prošnje za dodelitev stanovanja tudi v drugačnem roku, kot je določen v tem členu, če nastopi primer dodelitve stanovanja delavcu, ki vstopa na prosto delovno mesto in je bilo v razpisu ali razglasu

— Ali veš, zakaj kravo krmimo?
 — Da da mleko!
 — Ze, samo tega ne vedo vsi!

— Kdaj moraš ti zjutraj vstati, da prideš v vrtec?
 — Ob petih. Očka pravi: Rana ura, zlata ura...

»Miha, ti imaš res srečo! Skoz in skoz si ga lomil,
 pa ti gre kar dobro!«
 »Zapomni si, da je boljše smrdeti kot biti brez duha!«

za to delovno mesto zagotovljeno družinsko stanovanje.»

V 34. členu se dodata dva nova odstavka, ki se glasita:

»Ne glede na določilo iz 1. točke 9. člena tega pravilnika lahko predlaga dodelitev ali zamenjavo stanovanja tudi uprava stanovanjskih hiš in stanovanj »Gradisa«, kadar je potrebna preselitev stanovalca, ki je član delovne skupnosti Gradisa iz stanovanjske hiše ali stanovanja v upravljanju omenjene enote, ker stanuje v zasilno preurejenem prostoru, ali če stanujeta v enem stanovanju dve ali več družin s stanovanjsko pravico, vsaka do dela stanovanja.«

»Predlogi iz prejšnjega odstavka se obravnavajo enako, kot če vložil prošnjo za dodelitev stanovanja ali za posojilo za individualno gradnjo prosilec sam.«

12. Razreši se komisija za odobravanje posojil za individualno stanovanjsko gradnjo v sestavi: Jenda Stoviček, Iko Ravnika, Rajko Zupančič, Marjan Duh in Milan Lojvec.

13. Delavski svet podjetja zavrne prošnjo Galske brigade Ljubljana za prispevek k nabavi kemičnega vozila za gašenje požarov.

Predsednik DS podjetja:

Franz Vovk

UO podjetja

SKLEPI

VI. redne seje upravnega odbora podjetja, ki je bila 15. 2. 1968 v Ljubljani.

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni.

2. Delavskemu svetu podjetja se predloži poročilo o opravljenem popisu osnovnih sredstev, zalag materiala, gotovih izdelkov in nedokončane proizvodnje ter o popisu terjatev in obveznosti po stanju 31. 12. 1967 s predlogom, kakor je predložen v poročilu.

3. Analiza poslovanja OGP za leto 1967 se vzame na znanje. Pripravi naj se predlog za formiranje interne cene kablov pri preložitih konstrukcijah. Osnovni predlog naj izdela OGP, končni izračun pa naj pripravi analitska služba centrale. V ceni za enoto morajo biti vključena tudi vsa pomožna dela. UO podjetja smatra, da spadajo izdelki za prenapete konstrukcije pod standardne izdelke v smislu določil 187. čl. statuta podjetja in s tem tudi določanje interne cene v pristojnosti UO podjetja.

Uredi naj se tudi vprašanje interne cene gramozja iz gramoznice in cene za lokalni prevoz.

4. OGP vzame na znanje poročilo o kreditiranju del in sprejme načela, po katerih se v bodoče kreditirajo gradbena dela po možnosti, ki jih ima podjetje glede na razpoložljiva sredstva.

Podrobnosti o načelih kreditiranja bodo posebej sporočene vsaki enoti.

5. Odobri se potovanje v München k firmi Wacker zaradi specializacije v zvezi s popravili aparatov omenjene firme, in sicer tov. Francu Plescu in Francu Šinkarju, oba iz KO Ljubljana.

6. Zavrne se prošnja za odškodninski zahtevak zaradi poškodbe na delu, ki jo je vložil Aljka Mulalič, gradbeni delavec, zaposlen kot čuvaj pri GV Ravne, ker mu ne pripada odškodnina v smislu določil pravilnika podjetja.

7. Odloži se obravnava zahtevka za odškodnino zaradi poškodbe pri delu, ki jo je vložil tov. Jože Platiša, KV tesar iz LJO Skofja Loka. Služba varstva pri delu naj pripravi dokazno gradivo, na podlagi katerega bo mogoče presoditi upravičenost zahtevka.

8. Tov. Janezu Kuštrinu, sektorskemu vodji pri GV Ljubljana, se odobri povečanje upravičenosti uporabe osebnega avtomobila v službene namene od 400 do največ 1200 km mesečno.

Predsednik UOP.

Borut Maister, dipl. gr. inž.

DS podjetja

SKLEPI

XVI. rednega zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo dne 29. 2. 1968 v Ljubljani

1. Sklepi prejšnjega zasedanja so bili izvršeni.

2. Poročilo overovatelja zapisnika se vzame na znanje.

3. Poročilo predsednika upravnega odbora se vzame na znanje.

4. Po obravnavi poročila o zaključnem računu za leto 1967 sklene delavski svet naslednje:

Dosežena sredstva za osebne dohodke naj se razdelijo v dveh tranšah tako, da bi bilo to opravljeno v prvi polovici letošnjega leta.

Enote v podjetju, ki so v preteklih letih črpane sredstva rezerve za OD in so po zaključnem računu ustvarile sredstva za osebne dohodke v zadostni višini, morajo najprej vrniti v rezervo uporabljena sredstva. Izplačila osebnih dohodkov gradbenih enot naj se gibljejo v mejah doseženih in ne preko poprečnih osebnih dohodkov, ki jih izkazuje na uro enota v Mariboru.

Pri razporeditvi skladov, s katerimi enote samostojno razpolagajo, je treba upoštevati, že angažirana sredstva skupnega poslovnega sklada za nabave, ki so bile izvršene v korist posamezne enote.

V najkrajšem času je treba pripraviti predlog poslovnika o uporabi rezerve za osebne dohodke, ki je formirana v podjetju.

Tehnična in komercialna služba naj pripravi poročilo o poslovanju v Celju v preteklem letu.

Odobri se zaključni račun za poslovno leto

1967 z naslednjim bilančnim stanjem na dan 31. 12. 1967:

AKTIVA

	N din
I. Osnovna sredstva	
1. Sedanja vrednost osnovnih sredstev	44.863.122,09
2. Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	447.693,31
3. Sedanja vrednost stanovanj	12.505.097,57
II. Druge oblike sredstev	
4. Denarna sredstva pri banki in blagajni	21.539.678,43
5. Kupci in druge terjatve	33.547.514,68
6. Zaloge materiala in drobnega inventarja	27.315.896,67
7. Zaloge trgovskega blaga	1.825,81
8. Zaloge nedokončane proizvodnje	15.988.411,32
9. Zaloge gotovih proizvodov	1.162.075,55
10. Druga aktiva	44.370.287,88
Skupaj	202.141.596,81

PASIVA

I. Viri stalnih sredstev	
1. Poslovni sklad	75.052.053,09
2. Sklad stanovanjskih hiš	9.748.403,46
3. Sklad skupne porabe	6.215.947,35
4. Rezervni sklad	4.134.297,00
II. Druge oblike virov sredstev	
5. Krediti pri banki	21.155.316,65
6. Dobavitelj in druge obveznosti	25.221.638,94
7. Druga pasiva	60.613.930,32
Skupaj	202.141.596,81

5. Odobri se predlog upravnega odbora podjetja, da se dohodek v višini 69.180.647,70 N din razdeli:

	N din
1. Za osebne dohodke	57.837.110,35
2. Za rezervni sklad podjetja — obvezni del	800.543,75
3. Za skupne rezerve gospodarskih organizacij	542.993,60
4. Za poslovni sklad podjetja	9.800.000,00
5. Za prispevek Skopju	200.000,00
Skupaj	69.180.647,70

6. Odobrijo se reprezentančni stroški za leto 1967 v višini 44.151,37 N din.

7. Odobrijo se stroški za reklamo in propagando podjetja za leto 1967 v višini 105.771,50 N dinarjev.

8. Delavski svet podjetja sprejme spremembe statuta podjetja v 10., 32. in 222. členu v besedilu, kakor je bilo obravnavano.

9. V 31. členu statuta se besedilo v celoti spremeni tako, da se glasi:

»Redni delovni čas v celotnem podjetju je 42 učinkovitih ur na teden. Tedenska delovna obveznost je skozi vse leto enakomerno porazdeljena na pet dni v tednu, vsaka sobota pa je prosta. Dnevna redna delovna obveznost je od

ponedeljka do četrtega po 8 in pol ur, v petek pa po 8 ur učinkovitega dela.

Dnevni delovni čas se v okviru petdnevnega delovnega tedna začenja:

od 1. oktobra do 30. aprila ob 7. uri;

od 1. maja do 30. septembra ob 6. uri.

Redni delovni čas v teku enega dneva je razdeljen na dva dela. Organi upravljanja v enotah podjetja uredijo čas prekinitve delovnega časa v teku delovnega dne tako, kakor to najbolj ustreza procesu dela, urejenosti prehrane in podobno.

10. Vse enote v podjetju morajo uvesti predpisani delovni čas najkasneje do 18. marca 1968.

11. Iz osnovnih sredstev podjetja se preneha upravno poslovanje, stoječe na zemljišču parcele št. 389/2 parcela št. 389/3 vpisano pri vl. št. 42 k o. Kranj na podjetje Industrija usnja, kemičnih izdelkov in plastičnih mas »Standard« Kranj, Savska cesta 20 proti plačilu 500.000,00 N din. Prevzem objekta se izvrši 31. 12. 1967 z obveznostjo izpraznitve.

12. Odobri se delavcem centrale izplačilo po urnega zaslužka na dan od 3. 1. 1968 dalje ob uvedbe razporeditve delovnega časa po spremembi statuta.

Predsednik DS podjetja: Smole Mitja
Franc Vovk ing. Saša Skulj

UO podjetja

SKLEPI

VII. redne seje upravnega odbora podjetja, ki je bila dne 28. 2. 1968 na centrali podjetja v Ljubljani

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni oz. so v izvrševanju.

2. Po obravnavi poročila o zaključnem računu za leto 1967 sklene upravni odbor, da zaključni račun predloži delavskemu svetu v potrditev s tem, da se dohodek v višini 69.180.647,70 N din razdeli:

za osebne dohodke	57.837.110,35
za rezervni sklad podjetja — obvezni del	800.543,75
za skupne rezerve gospodarskih organizacij	542.993,60
za poslovni sklad podjetja	9.800.000,00
za prispevek Skopju	200.000,00

3. Upravni odbor podjetja sklene, da se predloži v razpravo članom delovne skupnosti predlog spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki ga je sestavila komisija za notranjo delitev. Obravnave naj potekajo najkasneje do 15. marca t.l. Enote naj do tega roka sporočijo svoja stališča. Pri obravnavi predloži naj enote izvršijo primerjavo med sedanjo in predlagano višino startnih osnov, po izvedeni osebni ocenitvi.

Predsednik UOP: ing. Borut Maister

Levo: Adaptacija hotela Palme v Opatiji — V sredi: Opatija 1968 — Na desni: Delovodja tovariš Tisa kontrolira izmere

Opatija 1968

S hitro in kvalitetno gradnjo hotela »Paris« si je »Gradis« v Opatiji ustvaril visok renome in priznanje. Zato ni nič čudnega, če se je kljub ostri konkurenci v Opatiji ponovno pojavila tabla z napisom: gradi »Gradis« gradbeno vodstvo Ljubljana.

Za gradnjo dependanse hotela »Opatija« v Opatiji je bil v novembru 1967 razpisan natečaj, na katerega je pozval investitor iz vse Jugoslavije 5 renomiranih podjetij, ki so poznana po kvalitetni in hitri gradnji. Pogoj natečaja je bil, da podjetja potrdijo gradnjo hotela po svoji projektantski rešitvi z razširjenim idejnim projektom ter da po sistemu »ključ v roke« zgrade hotel in ga v celoti opremijo z vso opremo, posteljnino, barom itd.

Gradbeno vodstvo Ljubljana je izročilo izdelavo projekta Gradisovemu projektivnemu biroju — glavni projektant je ing. arh. Boris Vede, konstruktor pa ing. Uršič Jože.

V omenjeni ostri konkurenci je naš ponudbeni projekt ob projektu »Jadrana« z Reke dobil najvišje ocene strokovne komisije. Z ozirom na renome, ki izvira iz Gradisovih lanskim uspehov pri gradnji hotela »Paris«, se je investitor odločil, da nam odda gradnjo dependanse hotela Opatija.

To je velik uspeh za projektante in gradbene izvajalce Gradisa.

Pripomniti je še, da tečejo trenutno v Opatiji gradbena dela le na dveh objektih — to je adaptacija starega hotela »Palme« ter gradnja novega »Opatija«.

Depandansa hotela »Opatija« ni majhen objekt. To je petetažna stavba v armirano-betonskimi prečnimi zidovi. Plošče bodo iz montažnih horizontalnih elementov, fasada pa iz 15 cm debelih plošč siporeksa. Vse vmesne stene so montažne — armirani beton. Zvezni trakt, ki bo povezoval star objekt z novim, bo enake konstrukcije. Vse montažne elemente bo izdelal OGP v Ljubljani.

Z izkopi temeljev so pričeli 22. januarja. Delo je zelo težko, saj so tla iz ilovice in kompaktnih apnenčevih skal.

Če k temu dodamo še 20 deževnih dni, potem si lahko predstavljamo, da pričetek del ni bil lahek. Na gradbišču neprestano brnijo vrtna kladiva. Večje težave so nastale, ker je os enega nosilnih zidov padla točno v sredo globoke vrtače, ki segajo praviloma do morja. Potrebno je bilo napraviti ca. 10 m globok izkop, da smo lahko s pomočjo betonskega klina izvršili solidno temeljenje. Dnevno streljajo po 30 minut. Rok za dovršitev je zelo kratek, saj mora biti objekt gotov do 28. junija 1968. Za vsak prekoračen dan so penale v višini 500.000 S din, toda pri tem gre v glavnem za ugled podjetja. Zato smo lahko prepričani, da bo objekt do roka predan investitorju.

Nadzorni organ pri gradnji DH Opatija je nam že znani in izkušeni inženir Mate Senjanovič, šef obeh naših gradbišč v Opatiji pa je vgt. Janez Kuštrin.

Trenutno je na gradbišču 80 ljudi, število se bo pozneje povečalo na 120.

Istočasno je PE Ljubljana prevzela tudi adaptacijo hotela Palma. Sama adaptacija je razdeljena na tri faze. Prva zajema prvo do tretjega nadstropja, druga bar in kletne prostore, tretja faza pa pritličje. Vse instalacije bodo nove. Vrednost adaptacijskih del znaša 2.800.000 N din. Delo je zelo zahtevno. Objekt mora biti gotov do 15. aprila.

Več o delu in življenju v Opatiji bomo še poročali.

C.

TE Plomin pred dovršitvijo

(NOV USPEH POSLOVE ENOTE LJUBLJANA)

Ekonomska moč naše države je že toliko narasla, da danes gradimo oziroma je v gradnji v Jugoslaviji 26 novih elektrarn. Med njimi tudi predvidena gradnja TE Šoštanj, medtem ko je TE Plomin pred dovršitvijo. Gradimo jo v kooperaciji z zagrebško »Tehniko«.

Zadnjikrat sem bil na gradbišču Plomin, ko so začeli kopati temelje nove elektrarne. Danes se na tem mestu že dviga ogromen objekt s 130 metrov visokim dimnikom. Koliko pridnih rok in vloženega truda je potrebno, da se zgradi tak kolos. Z deli so pričeli 17. maja 1967. V prvi fazi bo TE Plomin proizvajala 125 megawatov električne energije, v II. fazi pa nadaljnjih 125 Mg.

Na gradbišču v Plominu je kot na velikem mravljišču. Tu so zbrani delavci z vseh vetrov. Gradbinci zaključujejo gradbena dela in monterji raznih podjetij delajo s polno paro. Tudi naši tesarji zaključujejo prevzeta dela in kot pravi delovodja Maks Urbanija, bodo s tesarskimi deli končali ob začetku maja. Od prevzetih del morajo še napraviti zadnjo ploščo, stopnišče in žrela silosov. Trenutno je na gradbišču še 60 tesarjev. Nekaj jih je odšlo že v Opatijo, okrog 35 pa jih bo ostalo na gradbišču do konca gradnje.

In kakšni so problemi?

»E, teh je vedno dovolj,« je nadaljeval tovariš Maks (tako ga namreč vsi poznajo). »A skrbj me le glede materiala. Nihče od obrtnikov in monterjev ne pazi na les, montažne odre, še manj pa na drage opažne plošče.«

Na splošno pa je delo potekalo po planu. V začetku gradnje nas je zelo zadržal izkop temeljev, in to zaradi tega, ker je talna voda zalivala gradbeno jamo. To je pozneje povzročilo nepotrebno naglico in seveda veliko več tesarjev, katere smo

morali stalno dopolnjevati. Tako je bilo na gradbišču v decembru in januarju prek 100 naših tesarjev in še 20 tesarjev podjetja »Tehnika«.

Kljub vsem objektivnim in subjektivnim težavam smo na izvršeno delo lahko ponosni, predvsem pa na kvaliteto našega dela. Tudi investitor je pohvalil naše delo ter je s kvaliteto opažarskih del zelo zadovoljen.

Kljub začetnim zamudam smo s koncentracijo delavcev, dogovori s kooperantom — zagrebško »Tehniko« — in z delom v dveh izmenah — to je noč in dan, uspeli v vmesnem roku dovršiti del glavnega objekta, tako da je bila možna montaža opreme v prostore »kemične priprave vode«.

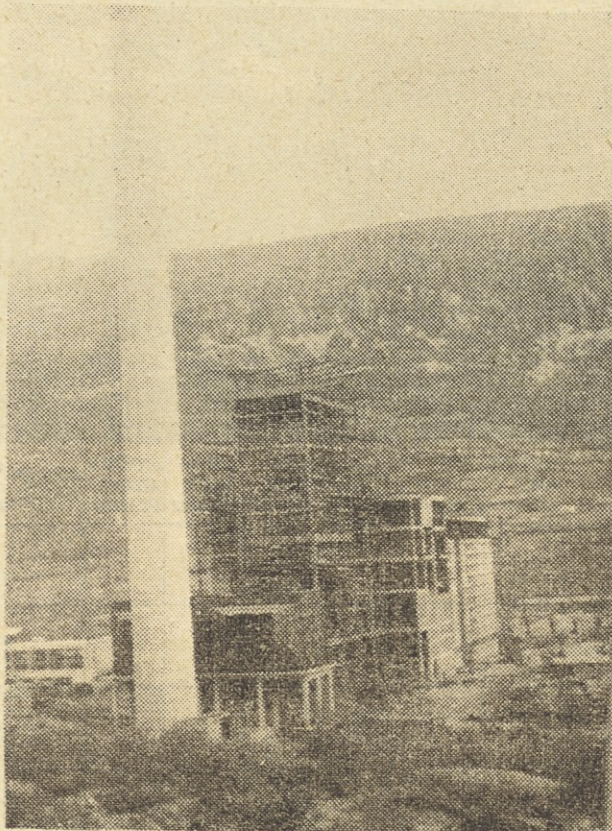
Za izpolnitev te naloge v ostrem roku smo skupaj z zagrebškim podjetjem dobili od investitorja premijo 20 milijonov S din.

Ob zaključku pogovora smo vprašali še kvalificiranega tesarja Konstantina Đuraniča, kako se je počutil na gradbišču v daljni Istri.

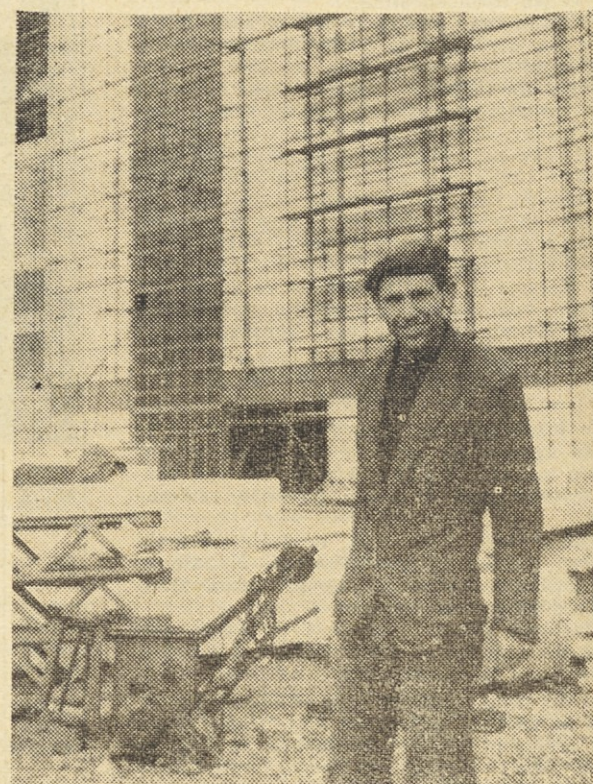
»V Plomin sem prispel oktobra 1967,« je pripovedoval tovariš Đuranič. »Torej ravno v času, ko je prvič zapihala burja. Ta je pozneje večkrat zavrla ritem gradnje, odnesla nam marsikak ploho, enkrat celo streho. Čeprav sem doma iz Bosne, sem se na burjo kmalu navadil, kajti delo nas je nesusmiljeno priganjalo. Kljub večkratnim težavam bi danes želel, da bi objekt in stopnice dvignili še za 100 metrov. Zaslužil sem kar dobro. Vsak mesec mi je padlo v žep od 180.000 do 200.000 starih dinarjev. Seveda smo delali po 10 in 12 ur na dan. Kdor je hotel delati, je tu lahko tudi zaslužil. Pri Gradisu sem zadovoljen,« je še zaključil in se po stopnicah, ki jih je sam gradil, vrnil nazaj v zadnjo etažo.

Uspeh v Plominu je ponoven dokaz, da so tudi v kooperaciji možni uspehi.

C.

TE Plomin pred dovršitvijo

Zel bi, da bi objekt in stopnice dvignili še za 100 metrov, je dejal kvalificirani tesar Konstantin Đuranić

S Kompasom v München

Odhod iz Ljubljane je bil izredno točen. Le na križišču pred delavskim domom nas je ustavil miličnik in prikrajšal šoferja Franca za tisočak.

Med vožnjo do meje nas je zabaval tovariš Janša, povedal je nekaj dobrih šal in tako je že ob začetku ustvaril dobro razpoloženje. Tudi obmejne formalnosti na jugoslovansko-avstrijski meji so bile hitro opravljene.

Na avstrijski strani ljubelskega predora nas je čakala prava zima. Ponoči je zapadlo malo snega, sicer pa sneg na avstrijski strani skopnišele spomladi. Malo pod cesto čez Ljubelj smo zagledali nekaj osebnih avtomobilov. Tik pred srečanjem je avtobus začel drseti po gladki cesti. Le prisebnosti šoferja, ki je s sprednjim delom zavozil v hrib, se imamo zahvaliti, da se naša ekskurzija ni žalostno končala že na začetku.

Pot smo nadaljevali skozi Celovec ob Vrbskem jezeru v Beljak. V Špitalu je bil kratek počitek, kjer smo napravili naše prve devize. Pot smo nadaljevali po dolini reke Möl. Posebna zanimivost doline je elektrarna v Mühltdorfu. Elektrarna črpa vodo po velikih ceveh, napeljanih iz gorskih jezer, ki služijo za letno akumulacijo. Ta jezera so na višini 2300 metrov nad morjem. Za dnevno akumulacijo pa izkoriščajo tudi vodo pritokov reke Möl in Drave. Iz letne akumulacije izrablja elektrarna vodni padec v eni stopnji in znaša 1772,5 metra, kar je največji padec na svetu.

Pot smo nadaljevali po dolini reke Isel, mimo letoviških krajev.

Najkrajša zveza južne Nemčije bo po novi cesti skozi turski predor. Dolg je 5300 metrov in se nahaja v višini 1600 m. Predor in dober del ceste sta že dograjena. Cesta bo prevozna tudi pozimi, ker so vsa nevarna mesta, ki so ogrožena zaradi plazov, zavarovana z galerijami. Gradnja teh galerij je bila izredno zahtevno delo, ker so imeli za gradnjo le malo časa — vsega štiri mesece zaradi vremenskih visokogorskih razmer. Sedaj so vse galerije že dograjene in je najdaljša dolga 360 m.

Vreme nam sicer ni bilo preveč naklonjeno, toda od časa do časa so se megle razpršile in nudil se nam je lep razgled na zasnežene vrhove. Nato smo se spustili v dolino reke Salzach v Mitterstil, ki je prav tako letoviško mesto. Nadaljnja pot nas je vodila v Kitzbühel in dalje po avto cesti Salzburg—München.

Iz Münchna smo se vračali nekaj časa po isti cesti do Rosenheima, nato pa smo zavili proti Salzburgu. Tu smo si ogledali rojstno hišo W. A. Mozarta, staro katedralo salzburskih nadškofov, v kateri so vsako leto svečane glasbene in dramske prireditve. Skoda, da je bil čas za ogled zanimivosti v Salzburgu tako kratek. Morali smo hiteti, če smo hoteli še dobiti vlak za Bockstein. V znanem letoviščarskem kraju Badgastein smo se za trenutek ustavili. To je čudovit kraj, samo ne za naše žepe. Turizem je v Avstriji izredno razvit. Med vožnjo smo videli nešteto žičnic, ki vodijo na bližnje vrhove. Vsekakor drži, da znajo sosede bolj izkoriščati svoje naravne lepote kot mi sami.

V Bocksteinu smo čakali dobro uro na vlak, kajti kompozicija nam je odpeljala ravno pred nosom. Predor kozi Visoke Ture je dolg 8500 metrov. Prevoz je sorazmerno drag, saj smo plačali za avtobus kar 290 šilingov, za vsakega pa še 5,60 šilinga, toda kljub temu se splača. V Mallnitz smo prispeli, ko se je že mračilo.

V Špitalu smo se še ustavili in tu napravili zadnje devize (če jih je še sploh kdo imel).

Domov smo prispeli utrujeni in z zavestjo, da smo videli veliko novega, lepega in koristnega za naše nadaljnje delo.

C.

Prvi nerazveseljiv postanek na Ljubeljskem prelazu na avstrijski strani

V Bocksteinu smo čakali dobro uro na vlak, ki vozi skozi turski predor

Kratek postanek v Salzburgu

Tole skupino smo srečali na cesti v Münchnu

Tik pred odhodom v domovino

REFORMA in STANDARD

V februarju je bil občni zbor (kongres) slovenskih sindikatov. Med mnogimi aktualnimi problemi se je razpravljalo tudi o temi — reforma in življenjski standard. Poglejmo, kaj pravijo o tem slovenski industrijski delavci, ki so bili anketirani v 92 podjetjih (reprezentativni vzorec 1489 delavcev).

Anketa je bila ponovljena večkrat, odgovarjali pa so vedno na ista vprašanja. Mi bomo prikazali dva preseka, enega ob reformi (julij 1965), drugega pa dve leti in pol kasneje (november 1967). Gibanje standarda so delavci ocenili takole:

	Ob reformi	Zdaj
standard (bo) je boljši	14 %	14 %
standard (bo) je nespremenjen	26 %	54 %
standard (bo) je slabši	60 %	32 %

Ob reformi je kar 60 % delavcev menilo, da bo standard po reformi slabši, medtem ko meni zdaj le 32 % delavcev, da je standard slabši kot pred reformo. Seveda pa je ta odstotek še vedno precej večji kot 14 %, ki predstavlja mnenja delavcev, da je standard boljši kot pred reformo. Večina, to je 54 % pa meni, da je ostal standard nespremenjen.

Od česa je odvisno mnenje delavca, ko odgovarja na vprašanje o izboljšanju ali poslabšanju standarda? V največji meri je to odvisno od večje ali manjše uspešnosti podjetja, v katerem dela, zlasti še od višine zaslužka.

Poglejmo, kako je s to stvarjo pri Gradisu. Računali bomo z mesečnimi zasluži brez terenskega dodatka. Upoštevali bomo rast življenjskih stroškov, zaslužke pa preračunali na realne prejemke na bazi leta 1966:

	Pred reformo	VI. 65	VII. 66	XII. 67
dejanski zaslužek na mesec v N din	448	694	768	
indeks življenjskih stroškov		73,8	100	108,5
realni zaslužek		607	694	708
indeks realnega zaslužka		100	114	117

Iz tega prikaza se vidi, da naši realni prejemki rastejo kljub povišanim življenjskim stroškom in kljub zmanjšanju delovnega časa od 208 ur na mesec pred reformo na 195 ur na koncu leta 1967. Na koncu preteklega leta so bili naši zasluži višji za 17 %.

Realno se da oceniti gibanje življenjskega standarda z gibanjem kupne moči dinarja. To izračunamo tako, da primerjamo povprečen zaslužek s ceno določenega proizvoda, ali pa potreben čas dela za nakup določenega proizvoda.

Prikazali bomo podatke za nekaj značilnih proizvodov oziroma dobrin v treh razdobjih: v letu 1956, v letu pred reformo — 1964 in v letu po reformi — 1966. Podatki so iz revije »Teorija in praksa«, št. 6-7/1967.

Potreben delovni čas za nakup dobrine				
Dobrina	Enota	1956	1964	1966
moka	kg	1,40	0,52	0,50
meso	kg	4,00	3,25	3,30
krompir	kg	0,23	0,16	0,25
tekstil	m	78	30	27
čevlji	par	57	22	17
el. štedilnik	kos	638	224	154
karta za kino		0,72	0,45	0,40
poprečni mes. OD v S din		12.592	47.195	82.400

Zanimiva je še primerjava, koliko časa — izraženega v minutah — smo morali delati za nakup 1 kg kruha, 1 kg mesa in 10 kWh elektrike pri nas in koliko časa v nekaterih drugih državah. Podatki so za leto 1964.

	Kruh	Meso	Elektrika
Slovenija	26	195	19
Jugoslavija	27	242	26
Italija	25	302	65
Zahodna Nemčija	20	101	38
Velika Britanija	13	81	15
Poljska	31	225	56

Ugotavlja se, da se pri nas stalno zmanjšuje delež stroškov za prehrano v skupnih življenjskih stroških. Delež izdatkov za industrijske proizvodnje pa se povečuje, čeprav njihove cene ne naraščajo v taki meri kot cene živil. To kaže na spremembe v strukturi potrošnje, kar kaže hkrati na počasno toda vztrajno rast življenjskega standarda. Prvi podatki za leto 1967 kažejo, da smo standard izpred reforme že dosegli in presegli.

Na koncu naj še navedemo odgovore iz omenjene ankete na vprašanje, katere so ovire pri uveljavljanju reforme v podjetjih in s tem posredno pri izboljševanju standarda.

Največ, to je 44 % delavcev je odgovorilo, da predstavlja glavno težavo nezadostna osebna odgovornost vodilnih delavcev. Na drugo mesto so postavili premalo spodbuden sistem nagrajevanja, na tretje mesto pomanjkanje dobrih strokovnjakov itd.

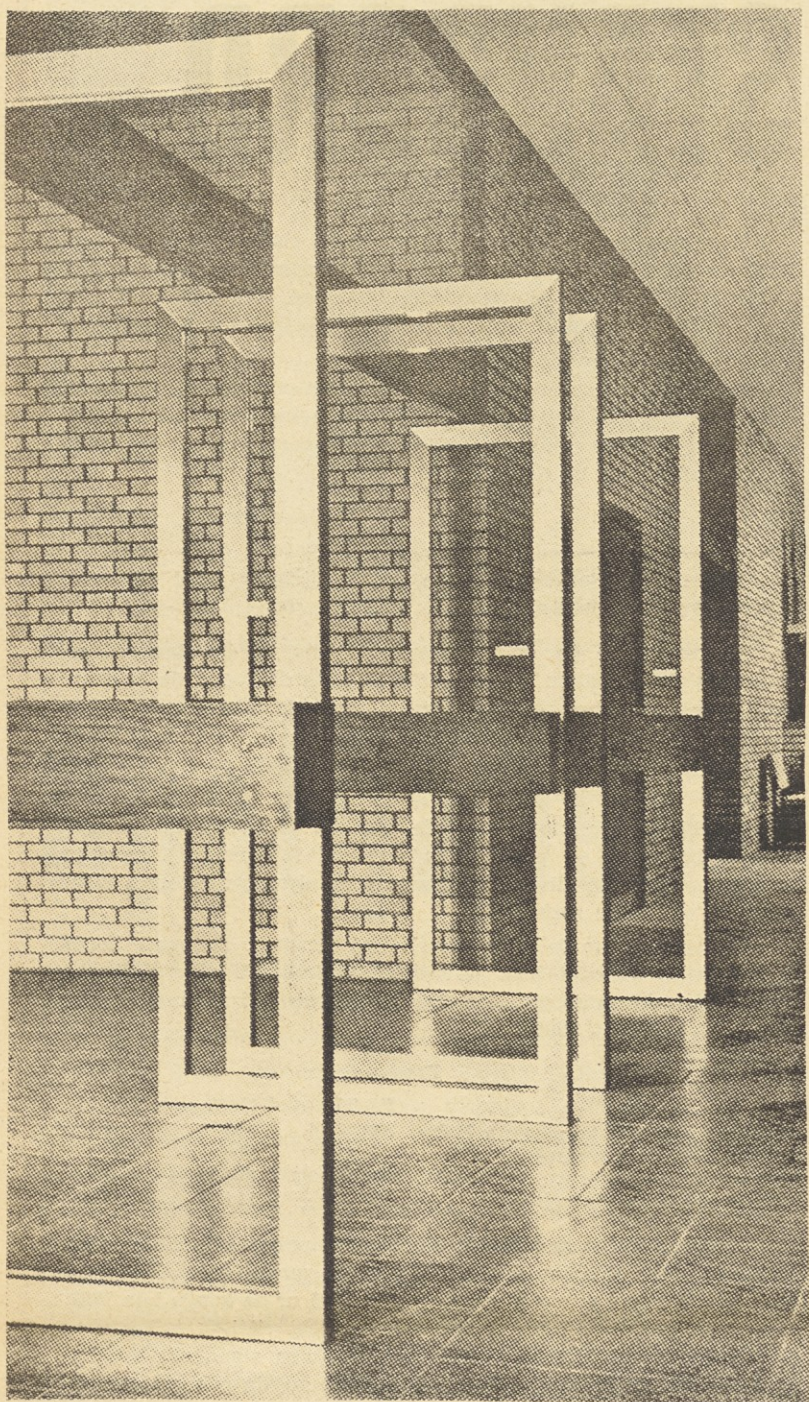
Nesmiselno bi bilo trditi, da predstavljajo odgovori slovenskih industrijskih delavcev tudi odraz mnenja naših delavcev o našem podjetju. Spet pa ni verjetno, da bi bili odgovori povsem drugačni.

Bolj izrpnne podatke je mogoče dobiti iz brošure republiškega sindikalnega sveta »Mnenja o aktualnih političnih vprašanjih reforme«.

S. U.

»BAU 1968«

Kratek sprehod po svetovni razstavi gradbeništva
»BAU 1968«

Montažna vrata iz aluminija na razstavi »Bau 1968«

Pred vhodom na razstavišne prostore

Na tretjem mednarodnem sejmu gradbeništva »Bau 1968« v Münchnu smo letos p odolgem času srečali Gradisove strokovnjake. Vsi so z velikim zanimanjem opazovali nove dosežke gradbeništva v zadnjih letih.

Kdor si je razstavo temeljito ogledal, je bil pošteno utrujen. Razstavljeni prostor »Bau 1968« obsega 60.000 m². Tu je v 20 halah razstavljalo svoje dosežke in izdelke 625 različnih podjetij. Ze to število nam pove, da smo imeli kaj videti in da naša pot v München ni bila zastonj. Tu smo srečali gradbene strokovnjake z vsega sveta. Nekaj japonskih inženirjev se je celo pridružilo naši skupini. (Baje so se nekateri naučili celo japonsko.)

Pa pogledjmo malo po razstavnih prostorih. Na splošno prevladujejo izdelki iz aluminija in jekla. Gradbenega materiala, opreme in drugih izdelkov je čedalje več iz aluminija. Zaradi njegove fizikalne in tehnične lastnosti je vedno večje popraševanje po njem. Aluminij uporabljajo tako pri fasadah kot pri notranji opremlitvi stanovanj. Videli smo zelo lepo izdelane okenske in vratne okvire, stene, obloge itd.

Veliko pozornost so vzbudile praktične zloziljive stopnice iz aluminija (glej sliko), katere bi tudi pri nas lahko praktično uporabili.

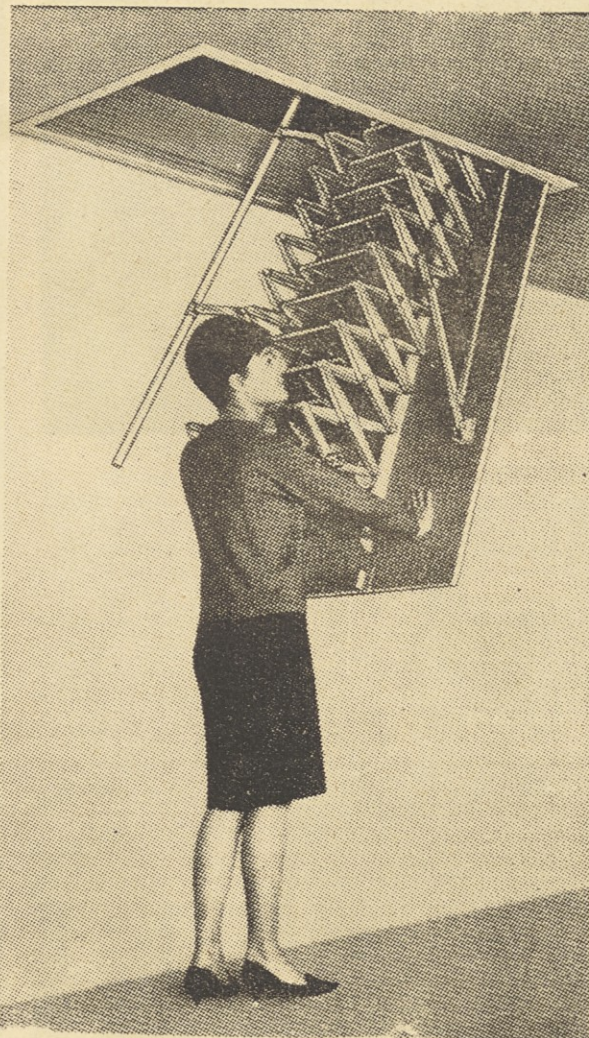
V hali 18 so bili razstavljeni izdelki iz umetnih snovi, ki jih predvsem uporabljajo pri popravilu starih hiš in seveda tudi pri novih gradnjah. Videli smo razne vrste izolacijskega materiala, prikazana pa je bila tudi praktična kopalnica iz umetne snovi. Zelo dobra so tudi njihova zaščitna sredstva iz umetne snovi proti mrazu, prahu in vlagi.

Mnogo je tudi izdelkov iz eternita in keramike. Posebno pozornost obiskovalcev so vzbujale razne stenske obloge iz mozaika.

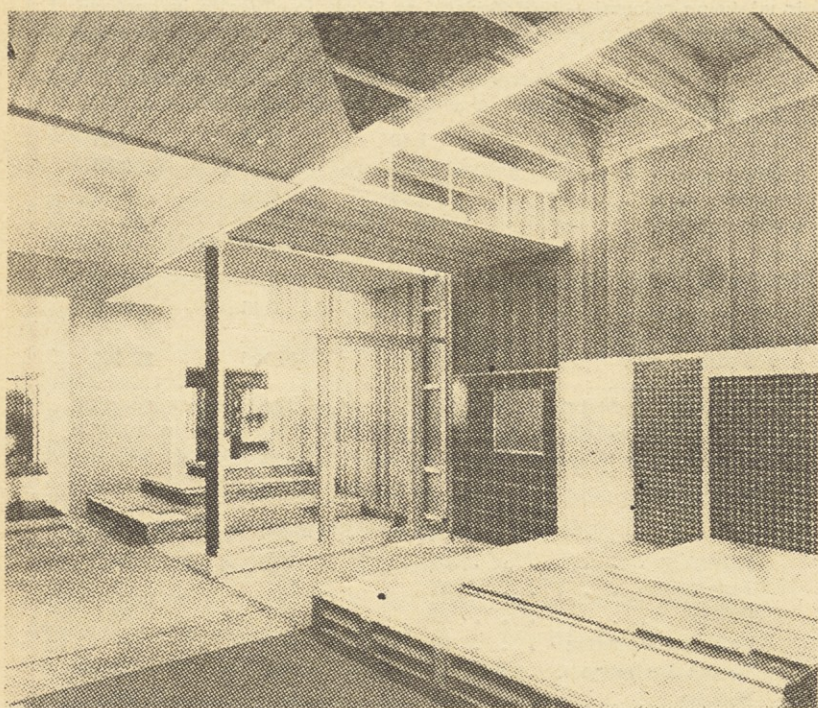
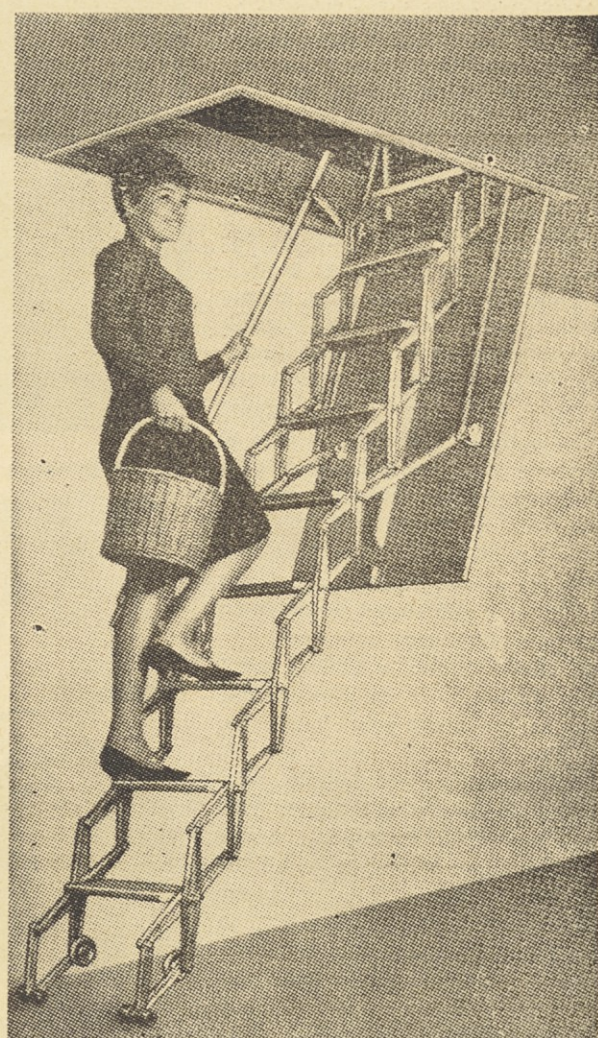
Posebno mesto na razstavi so dobili izdelki iz pleksi stekla. Montirana je bila velika praktična kopalnica iz pleksi stekla, kar pa je za naše razmere še predrago. Vsekakor pa imajo poleg aluminija izdelki iz pleksi stekla še lepo bodočnost.

Na razstavi je bilo za vsakogar nekaj, kar je vzbujalo njegovo pozornost. Tako so tudi Skofjeločani našli dovolj izdelkov iz lesa, opazne plošče in razne nove sisteme opaževanja.

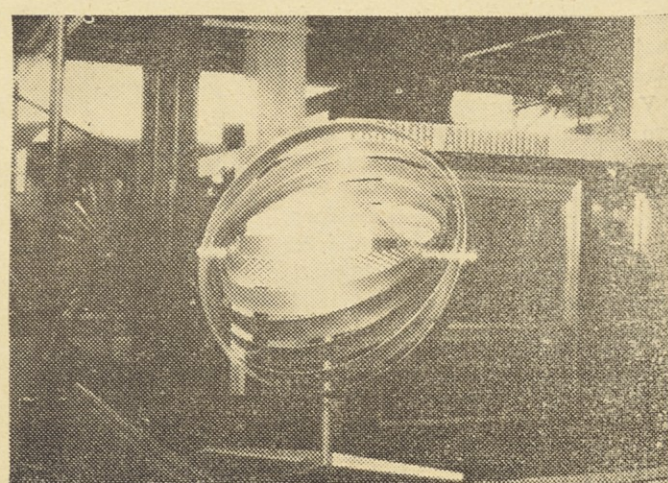
(Se nadaljuje)

Zložljivo montažno stopnišče iz aluminija

Primer sanacije in adaptacije stare stavbe v hali 20

Levo: Šef gradbenega vodstva Maribor ing. Borut Maister si z zanimanjem ogleduje izdelke iz aluminija — V sredi: Tudi Celjani so se zanimali za nove dosežke v gradbeništvu — Desno: Izdelki iz aluminija v halah 1, 2 in 3